

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

Evidenčné číslo: 103002/B/2021/421000214398

**ÚČTOVANIE VÝNOSOV V KONTEXTE DLHODOBÉHO
HMOTNÉHO MAJETKU**

Bakalárska práca

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

**ÚČTOVANIE VÝNOSOV V KONTEXTE DLHODOBÉHO
HMOTNÉHO MAJETKU**

Bakalárska práca

Študijný program:	Účtovníctvo
Študijný odbor:	Ekonómia a manažment
Školiace pracovisko:	Katedra účtovníctva a audítorstva
Vedúci záverečnej práce:	doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.

Bratislava 2021

Ján Debnár

Ekonomická univerzita v Bratislave
Fakulta hospodárskej informatiky

ZADANIE ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko študenta: Ján Debnár
Študijný program: účtovníctvo (Jednoodborové štúdium, bakalársky I. st., denná forma)
Študijný odbor: ekonómia a manažment
Typ záverečnej práce: Bakalárska záverečná práca
Jazyk záverečnej práce: slovenský
Sekundárny jazyk: anglický

Názov: Účtovanie výnosov v kontexte dlhodobého hmotného majetku
Anotácia: Záverečná práca analyzuje vznik, výšku a účtovanie výnosov v súvislosti s dlhodobým hmotným majetkom podniku.

Vedúci: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD.
Katedra: KÚA FHI - Katedra účtovníctva a audítorstva FHI

Spôsob sprístupnenia elektronickej verzie práce:
bez obmedzenia

Dátum zadania: 13.03.2020

Dátum schválenia: 06.04.2020

prof. Ing. Miloš Tumpach, PhD.
vedúci katedry

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že som záverečnú prácu vypracoval samostatne a v zozname literatúry som uviedol všetku použitú literatúru.

A stylized, handwritten signature in black ink, consisting of several loops and curves, positioned above a horizontal line.

Ján Debnár

ABSTRAKT

Debnár, Ján: *Účtovanie výnosov v kontexte dlhodobého hmotného majetku*. Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej ekonomiky, Katedra účtovníctva a audítorstva. Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová, PhD. Bratislava: FHI EU, 2021, 63 str.

Dlhodobý hmotný majetok predstavuje v mnohých podnikateľských subjektoch významnú zložku aktív podniku. Je preto dôležité porozumieť správne účtovaniu tejto zložky majetku ako aj vplyvu výnosov z neho plynúcich na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky. Zámerom bakalárskej práce je priblíženie vzťahu medzi dlhodobým hmotným majetkom a výnosmi, podrobné preskúmanie účtovania výnosov z dlhodobého hmotného majetku, ich zobrazenie vo výkazoch účtovnej závierky a ich vplyvu na výsledok hospodárenia účtovnej jednotky. Prvá kapitola sa zaoberá teoretickým vymedzením pojmov dlhodobý hmotný majetok a výnosy, ich členením a štruktúrou. V ďalšej časti predstavujeme analyzované ekonomické jednotky a na konkrétnych účtovných prípadoch približujeme spôsob účtovania výnosov z dlhodobého hmotného majetku za dané účtovné obdobie. Záverečná časť bakalárskej práce analyzuje vplyv výnosov z dlhodobého hmotného majetku na výsledok hospodárenia vybraného podnikateľského subjektu. Účtovanie o dlhodobom hmotnom majetku predstavuje komplexný problém a dotýka sa výkazov účtovnej závierky. Výsledky preukázali rôznorodosť výnosov plynúcich z dlhodobého hmotného majetku, a to aj v závislosti od spôsobu jeho využitia. Správne prenesenie výkonov z dlhodobého hmotného majetku do výnosov ovplyvňuje celkový výsledok hospodárenia účtovnej jednotky.

Kľúčové slová: dlhodobý hmotný majetok, účtovanie, účtovná závierka, výnosy

ABSTRACT

DEBNÁR, Ján: Revenue accounting in the context of tangible fixed assets – University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Advisor: doc. Ing. Mgr. Renáta Pakšiová. – Bratislava: FHI EU, 2021, number of pages: 63

Tangible fixed assets represent a significant part of company's assets in many business entities. It is therefore important to understand the proper accounting for this part of assets as well as the impact of the revenues flowing from it on the entity's economic result. The aim of the bachelor thesis is to describe the relation between tangible fixed assets and revenues, a detailed review of accounting for revenues from tangible fixed assets, their presentation in the financial statements and their impact on entity's economic result. The first chapter deals with the theoretical definition of the terms tangible fixed assets and revenues, their classification and structure. In the next section, we present the analyzed economic units and on specific accounting transactions we describe the method of accounting for income from tangible fixed assets for a given accounting period. The last section of the bachelor thesis analyzes the impact of income from tangible fixed assets on the economic results of a selected business entity. Accounting for tangible fixed assets is a complex matter and affects the financial statements. The results showed a diversity of revenues from tangible fixed assets, also depending on the way of their use. The proper transfer of performance from tangible fixed assets to revenues affects the entity's overall economic result.

Key words: accounting, financial statements, revenues, tangible fixed assets

Obsah.....	str.
ÚVOD	10
1 SÚČASNÝ STAV RIEŠENEJ PROBLEMATIKY DOMA A V ZAHRANIČÍ	12
1.1 MAJETOK PODNIKU	12
1.2 DLHODOBÝ HMOTNÝ MAJETOK	14
1.2.1 Charakteristika dlhodobého hmotného majetku.....	14
1.2.2 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku.....	16
1.2.3 Oceňovanie dlhodobého hmotného majetku.....	17
1.2.4 Odpisovanie dlhodobého hmotného majetku	19
1.2.5 Vyradenie dlhodobého hmotného majetku	21
1.3 VÝNOSY	23
1.3.1 Charakteristika výnosov	23
1.3.2 Spôsob účtovania výnosov s ohľadom na dlhodobý hmotný majetok.....	24
1.3.2 Časové rozlíšenie výnosov.....	26
1.3.3 Účtovná uzávierka a závierka	26
2 CIEĽ PRÁCE, METODIKA PRÁCE A METÓDY SKÚMANIA	30
3 VÝSLEDKY PRÁCE A DISKUSIA.....	34
3.1 ÚČTOVANIE VÝNOSOV Z DLHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU V RÔZNYCH ÚČTOVNÝCH JEDNOTKÁCH.....	34
3.2 ANALÝZA ŠTRUKTÚRY A VYUŽITIA DLHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU	45
3.3 VPLYV VÝNOSOV Z DLHODOBÉHO HMOTNÉHO MAJETKU NA VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA SPOLOČNOSTI IMPULS-LEASING SLOVAKIA S. R. O.....	52
ZÁVER	57
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	59
PRÍLOHY	63

ZOZNAM TABULIEK

- Tabuľka č. 1:** Členenie majetku, str. 12
- Tabuľka č. 2:** Delenie majetku, str. 13
- Tabuľka č. 3:** Členenie dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve, str. 15
- Tabuľka č. 4:** Prehľad postupov ocenenia dlhodobého hmotného majetku v závislosti od spôsobu obstarania, str. 18
- Tabuľka č. 5:** Doba odpisovania dlhodobého hmotného majetku podľa Zákona o dani z príjmu v z. n. p., str. 21
- Tabuľka č. 6:** Koeficienty pre zrýchlené odpisovanie podľa Zákona o dani z príjmu v z. n. p., str. 21
- Tabuľka č. 7:** Spôsob vyradenia dlhodobého hmotného majetku, str. 22
- Tabuľka č. 8:** Členenie výnosov, str. 24
- Tabuľka č. 9:** Kritéria na zatriedenie účtovných jednotiek do veľkostných skupín, str. 27
- Tabuľka č. 10:** Postup výpočtu vybraných pomerových ukazovateľov, str. 32
- Tabuľka č. 11:** Stav vybraných účtov v účtovnej závierke za rok 2019 spoločnosti RAI-INTERNACIONAL, s. r. o., str. 34
- Tabuľka č. 12:** Účtovný odpisový plán pre dlhodobý hmotný majetok, str. 35
- Tabuľka č. 13:** Účtovanie prenájmu automobilu, str. 36
- Tabuľka č. 14:** Účtovanie predaja automobilu, str. 37
- Tabuľka č. 15:** Stav vybraných účtov v účtovnej závierke za rok 2019 spoločnosti YIT Slovakia, a. s., str. 38
- Tabuľka č. 16:** Účtovanie predaja umeleckého diela, str. 39
- Tabuľka č. 17:** Účtovanie prenájmu bytu v roku 2018, str. 39
- Tabuľka č. 18:** Účtovanie prenájmu bytu v roku 2019, str. 40
- Tabuľka č. 19:** Stav vybraných účtov v účtovnej závierke za rok 2019 spoločnosti IMPULS LEASING Slovakia, s. r. o., str. 41
- Tabuľka č. 20:** Príklad splátkového finančného lízingového plánu, str. 42
- Tabuľka č. 21:** Účtovanie poskytnutého finančného lízingu, str. 42
- Tabuľka č. 22:** Účtovanie prenájmu kancelárskych priestorov, str. 43
- Tabuľka č. 23:** Stav vybraných účtov v účtovnej závierke z roku 2017 spoločnosti ASCORP SK, s. r. o., str. 44
- Tabuľka č. 24:** Účtovanie postavenej budovy vo vlastnej réžii, str. 44

Tabuľka č. 25: Účtovanie bezodplatného nadobudnutiu pozemku s vedľajšími nákladmi, str. 45

Tabuľka č. 26: Zoznam vybraných ekonomických jednotiek podľa krajov, str. 46

Tabuľka č. 27: Štruktúra majetku ekonomických jednotiek, str. 46 - 47

Tabuľka č. 28: Analýza vývoja majetku a výnosov, str. 49

Tabuľka č. 29: Analýza výkonnosti dlhodobého hmotného majetku pomocou vybraných pomerových ukazovateľov, str. 50- 51

Tabuľka č. 30: Vybrané položky nákladov a výnosov účtovnej jednotky, str. 53

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Porovnanie nárastu a poklesu tržieb z predaja služieb, str. 48

Graf č. 2: Výkonnosť ekonomických jednotiek, str. 52

Graf č. 3: Výnosy a náklady z hospodárskej činnosti za rok 2018 a 2019, str. 54

Graf č. 4: Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti za rok 2018 a 2019, str. 54

Graf č. 5: Výnosy a náklady z finančnej činnosti za rok 2018 a 2019, str. 55

Graf č. 6: Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti za rok 2018 a 2019, str. 56

Graf č. 7: Výsledok hospodárenia pred zdanením za rok 2018 a 2019, str. 56

ZOZNAM SKRATIEK

D - Dal

DHM - Dlhodobý hmotný majetok

DM – Dlhodobý majetok

DNM – Dlhodobý nehmotný majetok

DPH – Daň z pridanej hodnoty

IÚD – Interný účtovný doklad

M - Majetok

MD – Má dať

PPD – Príjmový pokladničný doklad

SHV a SHV – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí

SR – Slovenská republika

T – Tržby

US – Účtová skupina

V- Výnosy

VBÚ – Výpis z běžného účtu

VFA – Vystavená faktúra

Úvod

Účtovníctvo predstavuje uzatvorený systém informácií, ktorý sa riadi zákonmi, predpismi a zásadami. Zákon o účtovníctve vymedzuje dva základné postupy vedenia účtovníctva, a to jednoduché účtovníctvo a podvojný účtovníctvo. V prípade jednoduchého účtovníctva je výsledok hospodárenia stanovený ako rozdiel medzi príjmami a výdavkami. Jednoduché účtovníctvo môžu využívať len v Zákone o účtovníctve vymedzené účtovné jednotky. Najväčšiu skupinu predstavujú fyzické osoby – podnikatelia, primárne samostatne zárobkovo činné osoby. Sústavu podvojného účtovníctva využívajú všetky ostatné ekonomické subjekty, pričom v tomto prípade sa výsledok hospodárenia stanovuje na základe rozdielu medzi dosiahnutými výnosmi a nákladmi.

Hlavným dôvodom účtovania je zaznamenávanie všetkých ekonomických činností podniku, zobrazenie stavu majetku, výnosov, nákladov, vlastného imania a informovanie o výsledku hospodárenia. Všetky účtovné skutočnosti musia byť zobrazené v období, s ktorým vecne a časovo súvisia.

Dlhodobý hmotný majetok predstavuje významnú zložku aktív a sú s ním spojené určité špecifiká účtovníctva, ktoré treba zohľadniť, a preto je dôležité sa mu venovať.

Cieľom bakalárskej práce je priblížiť vznik, výšku a účtovanie výnosov v súvislosti s dlhodobým hmotným majetkom a následne posúdiť efektívnosť využívania dlhodobého hmotného majetku rôznymi ekonomickými jednotkami.

Bakalárska práca je zložená z troch kapitol. Prvá kapitola sa zameriava na teoretické východiská riešenej problematiky a približuje poznatky nadobudnuté z odbornej literatúry zameranej na dlhodobý hmotný majetok a výnosy súvisiace s touto časťou majetku. Priblížené je vymedzenie základných pojmov súvisiacich s predmetom bakalárskej práce, ako je pojem majetok, dlhodobý hmotný majetok, výnosy, účtovná závierka a pod.

Druhá kapitola charakterizuje čiastkové ciele a hlavný cieľ bakalárskej práce. Podrobne približuje metódy a postupy, ktoré boli využité na dosiahnutie stanovených cieľov pri zostavovaní tejto práce.

Tretia kapitola predstavuje samotnú aplikačnú časť, ktorú môžeme rozčleniť do troch častí. V prvej na základe informácií z účtovných závierok vybraných ekonomických jednotiek približujeme postupy účtovania o dlhodobom hmotnom majetku a postupy účtovania výnosov dlhodobého hmotného majetku. Na základe konkrétnych príkladov definujeme správny spôsob zaúčtovania základných účtovných prípadov dotýkajúcich sa

dlhodobého hmotného majetku. Následne analyzujeme využitie dlhodobého hmotného majetku pomocou posúdenia podielu tohto majetku na výnosoch vybraných účtovných jednotiek. Predmet podnikania ekonomických subjektov, ktoré sú vybraté do porovnania, súvisí s využitím dlhodobého hmotného majetku. V závere práce vyhodnocujeme dosiahnuté výsledky a identifikujeme štruktúru výnosov, ktoré môžu plynúť účtovným jednotkám z dlhodobého hmotného majetku.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

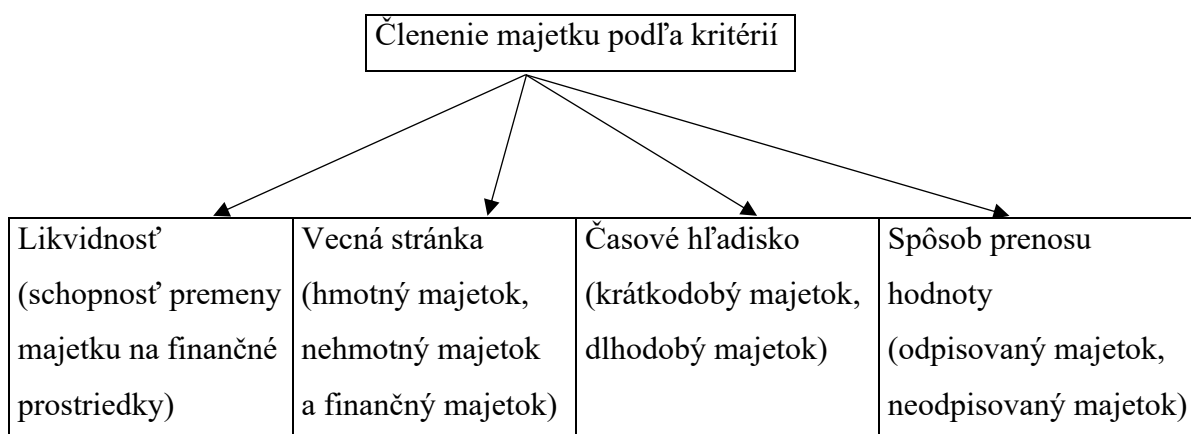
1.1 Majetok podniku

Majetok podniku predstavuje pre účtovnú jednotku prostriedky, ktoré využíva na dosiahnutie svojich cieľov. Každý podnik potrebuje pre svoju existenciu majetok, ktorého štruktúra sa líši v závislosti od formy a predmetu podnikania.

„Majetkom sú tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28; vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch“ (Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 4. písm. a)).

Majetok je možné rozdeliť z rôznych hľadísk. Členenie majetku podľa rôznych kritérií približuje Tabuľka č. 1.

Tabuľka č. 1: Členenie majetku

Zdroj: Vlastné spracovanie

„Majetok účtovnej jednotky sa z časového hľadiska člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok. Dlhodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok. Krátkodobý majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok“ (Opatrenia Ministerstva financií SR 23054/2002-92 v znení neskorších predpisov).

V účtovníctve je dôležité rozdelenie majetkových zložiek z hľadiska ich účasti v transformačnom procese, podľa ktorého sa majetok rozdeľuje na neobežný a obežný (Majdúchová, a kol. 2018, str. 152-153).

Jednotlivé zložky obežného a neobežného majetku približuje Tabuľka č. 2.

Tabuľka č. 2: Delenie majetku

Delenie majetku podľa účasti v transformačnom procese	
Obežný majetok	Neobežný majetok
Zásoby	Dlhodobý nehmotný majetok
Dlhodobé a krátkodobé pohľadávky	Dlhodobý hmotný majetok - odpisovaný
Krátkodobý finančný majetok	Dlhodobý hmotný majetok - neodpisovaný
	Dlhodobý finančný majetok

Zdroj: Vlastné spracovanie

Neobežný majetok podniku tvorí ten majetok, ktorý sa využíva v podniku dlhšie než jeden rok. Opakovane sa zúčastňuje na transformačnom procese, avšak jeho forma sa nemení. Podoba daného majetku môže byť hmotná, nehmotná alebo finančná. Členíme ho na neodpisovaný a odpisovaný majetok. Účtovná hodnota neodpisovaného majetku je v čase nemenná. Ako príklad môžeme uviesť pozemky a umelecké diela. Na rozdiel od neodpisovaného majetku sa pri odpisovanom jeho hodnota v čase mení, a to na základe daňových a účtovných predpisov. Ako príklad môžeme uviesť softvér, samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí. Zníženie jeho hodnoty je prenesené do nákladov a vyjadrené vo forme odpisov za jeden účtovný rok alebo oprávkami za viac rokov životnosti majetku. Neobežný majetok tvorí dlhodobý hmotný majetok, dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý finančný majetok (Majdúchová a kol., 2018, str. 154-165).

Do dlhodobého nehmotného majetku patrí majetok, ktorý nemá hmotný charakter a jeho obstarávacía cena je vyššia než 2400 € a doba použiteľnosti dlhšia ako jeden rok. Do tejto kategórie spadá (Šlosár a kol., 2019, str. 20-21):

- a) softvér,
- b) ocenené práva,
- c) goodwill,
- d) aktivované náklady na vývoj,

- e) iné druhy nehmotného majetku vrátane nehmotného majetku, ktorého doba použiteľnosti je dlhšia ako 1 rok, ale obstarávacia cena je 2400 € a menej, a účtovná jednotka ho zaradila do dlhodobého nehmotného majetku.

Dlhodobý finančný majetok tvoria (Šlosár a kol., 2011, str. 179):

- a) poskytnuté dlhodobé pôžičky,
- b) zbierky, umelecké diela, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov,
- c) cenné papiere a podiely (ak ide o cenné papiere určené na obchodovanie so splatnosťou do jedného roka, účtujú sa ako krátkodobý finančný majetok).

Obežný majetok podniku je časť majetku, ktorý sa v transformačnom procese spotrebúva a prenáša do úžitkov nových výrobkov. Účasť v podniku je krátkodobá, prevažne do jedného roka. Avšak existujú aj určité špecifiká, na základe ktorých môžu dlhodobé pohľadávky zotrvať v podniku viac než jeden rok. Výskyt obežného majetku je vo vecnej (napr. výrobné zásoby, nedokončené výrobky) a peňažnej (napr. peniaze, pohľadávky) forme. Ich hlavný význam spočíva v zabezpečení hladkého priebehu transformačného procesu, ktorý zobrazuje plynulý predaj, výrobu a likviditu podniku. Obežný majetok sa spotrebúva v transformačnom procese na konečnú spotrebu ako napríklad výrobky alebo na obežný majetok, ktorý je určený na ďalšiu spotrebu, ako napríklad nedokončená výroba a polotovary vlastnej výroby (Majdúchová a kol., 2018, str. 173-175).

1.2 Dlhodobý hmotný majetok

1.2.1 Charakteristika dlhodobého hmotného majetku

Väčšina dlhodobého hmotného majetku podniku je podľa svojho účelu obstarania určená na realizáciu činností. Tvorí výrobnú základňu alebo plní podporné funkcie, ktoré sú pre chod podniku nevyhnutné. Od jeho výkonnosti závisí ekonomická efektívnosť a pozícia na domácom, ale aj zahraničnom trhu. Veľkosť dlhodobého hmotného majetku v podniku závisí od rôznych skutočností - napríklad od jeho výrobného programu, veľkosti podniku, podielu na trhu (Bartošová, 2018).

Dlhodobý hmotný majetok je majetok, ktorého doba použiteľnosti je viac než 1 rok a majetok má hmotný charakter. V rámci rámcovej účtovnej osnovy je vyčlenená pre dlhodobý majetok účtovná trieda 0.

Podľa Opatrenia Ministerstva financií SR 23054/2002-92, v z. n. p., § 13 ods. 4 sa ako dlhodobý hmotný majetok účtujú:

- a) „pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky (§ 38 ods. 3 písm. b)), predmety z drahých kovov,
- b) samostatné hnutelné veci s výnimkou hnutelných vecí uvedených v písmene a) a súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok a v ocenení vyššom ako je suma ustanovená v osobitnom predpise,
- c) pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky,
- d) základné stádo a ťažné zvieratá, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,
- e) otvárky nových lomov, pieskovní a hlinísk, technická rekultivácia a technické zhodnotenie ak nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku; súčasťou technickej rekultivácie môžu byť len stavby, napríklad komunikácie, ktoré svojím charakterom, účelom a rozsahom slúžia na vykonanie technickej rekultivácie, pričom technická rekultivácia nie je dlhodobým hmotným majetkom, ak tak ustanovuje osobitný predpis.“

Jednotlivé zložky odpisovaného a neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku približuje Tabuľka č. 3.

Tabuľka č 3: Členenie dlhodobého hmotného majetku v účtovníctve

DHM – odpisovaný (US 02)	DHM – neodpisovaný 03 (US 03)
021 – Stavby	031 – Pozemky
022 – Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí	032 – Umelecké diela a zbierky
025 – Pestovateľské celky trvalých porastov	
026 – Základné stádo a ťažné zvieratá	
029 – Ostatný dlhodobý hmotný majetok	

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa rámcovej účtovej osnovy

1.2.2 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku

V účtovníctve využívame rôzne druhy obstarania dlhodobého hmotného majetku predovšetkým kúpou, bezodplatným nadobudnutím, preradením z osobného používania do podnikania alebo vytvorením vlastnou činnosťou (Adamíková a kol., 2020).

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku do času jeho uvedenia do užívania sa účtuje na účtoch účtovej skupiny 04x – Obstaranie dlhodobého majetku. V prípade dlhodobého hmotného majetku je k dispozícii účet 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, ktorý má povahu kalkulačného účtu a jeho cieľom je zobrazit' všetky náklady spojené s obstaraním dlhodobého hmotného majetku. Účtujeme na ňom hlavne obstaraný dlhodobý hmotný majetok a všetky s ním spojené náklady až do času jeho zaradenia do používania (Cenigová, 2020, str. 111).

Obstaranie dlhodobého hmotného majetku preradením z osobného vlastníctva do podnikateľskej činnosti sa realizuje v prípade, ak si podnikateľ svoj vlastný majetok, ktorý osobne používa zaradí do majetku účtovnej jednotky. Pri preradení majetku je potrebné dokladovať spôsob jeho nadobudnutia a ocenenia. O tejto skutočnosti musíme účtovať na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a na strane D účtu 491 - Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa (Baštincová, 2009, str. 41).

Pri obstaraní dlhodobého hmotného majetku vlastnou činnosťou musí účtovná jednotka sledovať všetky náklady, ktoré sú spojené s jeho nadobudnutím. Špecifickým postupom zaradenia takto obstaraného majetku je jeho aktivácia. Účtovaním aktivácie vo výnosoch sa vylúči vplyv nákladov vynaložených na výrobu dlhodobého hmotného majetku vo vlastnej rézii na výsledok hospodárenia (Cenigová, 2020, str. 378).

Prostredníctvom aktivácie vstupujú do hodnoty majetku všetky náklady spojené s jeho tvorbou. Ide o priame náklady napríklad priamy materiál, priame mzdy, ale aj nepriame náklady, ako napríklad administratívne náklady. Takto obstaraný dlhodobý hmotný majetok účtujeme na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a na strane D účtu 624 - Aktivácia dlhodobého hmotného majetku (Baštincová, 2009, str. 36).

Nadobudnutie majetku kúpou od miestnych alebo zahraničných dodávateľov je jedným z najbežnejších spôsobov obstarania. Dané obstaranie účtujeme na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a na strane D účtu 321 - Dodávatelia (Baštincová, 2009, str. 32).

Účtovná jednotka môže nadobudnúť majetok bezodplatne najčastejšie darovacou zmluvou. Vlastnícke práva k majetku získa na základe darovacej zmluvy. Dané obstaranie môžeme účtovať 3 spôsobmi ak je (Solík a kol., 2016):

- a) majetok nadobudnutý bezodplatne od členov družstva a spoločníkov, účtujeme na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a na strane D účtu 413 – Ostatné kapitálové fondy,
- b) majetok nadobudnutý bezodplatne ak ide o odpisovaný dlhodobý hmotný majetok od iných subjektov než sú spoločníci a členovia družstva účtujeme na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a na strane D účtu 384 – Výnosy budúcich období,
- c) majetok nadobudnutý bezodplatne ak ide o neodpisovaný dlhodobý hmotný majetok od iných subjektov než sú spoločníci a členovia družstva na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku a na strane D účtu 648 – Ostatné výnosy hospodárskej činnosti.

1.2.3 Oceňovanie dlhodobého hmotného majetku

Dlhodobý hmotný majetok je potrebné správne vyjadriť nielen v naturálnych jednotkách, ale aj v peňažných jednotkách. Avšak niekedy nastáva komplikovaná situácia pri oceňovaní dlhodobého hmotného majetku. A to v prípade, ak majetok preradujeme z osobného vlastníctva do podnikania alebo získame majetok darom. Ľahšia situácia v účtovníctve je, keď majetok obstaráme kúpou, a vieme priradiť presnú sumu obstarania. Je nevyhnutné majetok správne oceniť z daňového a účtovného hľadiska, nakoľko pri jeho nesprávnom ocenení môže dôjsť k porušeniu zákona (Baštincová, 2009, str. 19-20).

„Účtovná jednotka je povinná oceňovať majetok a záväzky ku dňu ocenenia, a to

- a) ku dňu uskutočnenia účtovného prípadu spôsobmi podľa § 25,*
- b) ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, spôsobom podľa § 27,*
- c) k inému dňu v priebehu účtovného obdobia spôsobom podľa § 27, ak sa to vyžaduje podľa osobitného predpisu“ (Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 24 ods. 1.).*

Tabuľka č. 4: Prehľad postupov ocenenia dlhodobého hmotného majetku v závislosti od spôsobu obstarania

Spôsob obstarania	Stanovený postup ocenenia
Kúpa	Obstarávacia cena
Dar, preradenie, majetok novo zistený pri inventarizácii	Reálna hodnota
Vytvorenie vlastnou činnosťou	Vlastné náklady

Zdroj: Vlastné spracovanie

Podľa Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 25 ods. 6. p. a), b) sa rozumie:

- a) „obstarávacou cenou cena, za ktorú sa majetok obstaral vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním všetky zníženia tejto obstarávacej ceny,
- b) vlastnými nákladmi 2. pri hmotnom majetku okrem zásob a nehmotnom majetku okrem pohľadávok vytvorenou vlastnou činnosťou priame náklady vynaložené na výrobu alebo inú činnosť a nepriame náklady, ktoré sa vzťahujú na výrobu alebo inú činnosť.“

Reálnou hodnotou sa rozumie: trhovú cenu, hodnota zistená oceňovacím modelom, ktorý využíva prevažne informácie z operácií alebo kotácií na aktívnom trhu, hodnota zistená oceňovacím modelom, ktorý využíva prevažne informácie z operácií alebo z kotácií na inom ako aktívnom trhu, posudok znalca. Reálnou hodnotou sa oceňuje dlhodobý hmotný majetok získaný kúpou podniku alebo jeho časti, získaný zámenou, pri vklade podniku alebo jeho časti, pri zrušení účtovnej jednotky bez likvidácie, splynutím a rozdelením, majetok nadobudnutý bezodplatne, novozisteným pri inventarizácii, preradením z osobného vlastníctva do podnikania (Máziková a kol., 2016, str. 35).

Pri obstaraní dlhodobého hmotného majetku môžu vzniknúť vedľajšie náklady, ktoré sa stávajú súčasťou obstarávacej ceny. Je dôležité ich správne vymedziť, pretože nie každý náklad, ktorý nám vznikne v súvislosti s obstaraním dlhodobého hmotného majetku, je možné zaradiť do obstarávacej ceny.

Náklady ktoré nie sú súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku sa stávajú súčasťou prevádzkových nákladov. Ide najmä o (Opatrenie Ministerstva financií SR č. 23054/2002-92 o postupoch účtovania v z. n. p., § 35 ods. 2):

- a) *„penále, pokuty, poplatky, úroky z omeškania alebo iné sankcie zo zmluvných vzťahov a peňažné náhrady škôd súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku,*
- b) *náklady na prípravu pracovníkov pre budované prevádzky a zariadenia,*
- c) *náklady na vybavenie obstarávaného dlhodobého majetku zásobami,*
- d) *náklady na biologickú rekultiváciu,*
- e) *náklady súvisiace s prípravou a zabezpečením výstavby, ktoré vznikli po uvedení obstaraného hmotného majetku do užívania,*
- f) *náklady na opravy a udržiavanie dlhodobého hmotného majetku, pričom opravami sa odstraňuje čiastočné fyzické opotrebovanie alebo poškodenie za účelom uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu a uvedením do prevádzky – schopného stavu sa rozumie vykonanie opravy aj s použitím iných než pôvodných materiálov, náhradných dielcov, súčastí alebo technológií, ak nedôjde k zmene technických parametrov alebo zvýšeniu výkonnosti majetku a ani k zmene účelu použitia; udržiavaním sa spomaľuje fyzické opotrebovanie, predchádza jeho následkom a odstraňujú sa drobnejšie závady,*
- g) *kurzové rozdiely,*
- h) *úroky z úverov, ak sa do času uvedenia tohto majetku do používania nerozhodne, že budú tvoriť súčasť obstarávacej ceny.“*

1.2.4 Odpisovanie dlhodobého hmotného majetku

Základnou charakteristikou dlhodobého hmotného majetku je doba používania dlhšia ako jeden rok. Ekonomické úžitky nám z neho teda plynú dlhodobo. To je potrebné zohľadniť aj pri prenose výdavkov, ktoré sme naňho vynaložili, do nákladov a aj výsledku hospodárenia účtovnej jednotky v jednotlivých rokoch jeho využívania. Dlhodobý hmotný majetok sa časom opotrebováva v dôsledku fyzického alebo morálneho opotrebenia, čo sa v účtovníctve vyjadruje vo forme odpisov (Baštincová, 2009, str. 49).

Odpis predstavuje trvalé zníženie hodnoty majetku. Účtovná jednotka odpisuje dlhodobý hmotný majetok v súlade s účtovnými metódami a účtovnými zásadami na základe odpisového plánu. Účtovná jednotka si určí odpisovanie vo svojom odpisovom pláne na základe miery fyzického opotrebenia, morálneho zastarania alebo technického zastarania. Účtovná jednotka nemôže odpisovanie majetku prerušiť, je však možné na základe zmenených podmienok upraviť výšku odpisov. V tomto prípade prehodnotí

odpisový plán a môže upraviť sadzby odpisovania alebo prispôbiť zostatkovú dobu odpisovania. Účtovné odpisy vo forme odpisov cez náklady ovplyvňujú výsledok hospodárenia a cez oprávky trvale znižujú hodnotu majetku (Petrovická, 2016).

V podvojnom účtovníctve sa účtovné odpisy účtujú na stranu MD účtu 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a na stranu D účtu 08x – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku (Oravcová, 2018).

Daňové odpisy sa odlišujú od odpisov vymedzených v zákone o účtovníctve. Daňovo odpisovať môžeme len majetok, ktorý je používaný na zabezpečenia zdaniteľných príjmov (Oravcová, 2018).

Avšak nie každý dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje. Podľa Zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 23 ods. 1 „z odpisovania sú vyňaté:

- i) *pozemky,*
- j) *pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky, ktoré nedosiahli plodonosnú starobu,*
- k) *ochranné hrádze,*
- l) *umelecké diela, ktoré nie sú súčasťou stavieb a budov,*
- m) *hnuteľné národné kultúrne pamiatky,*
- n) *povrchové a podzemné vody, lesy, jaskyne, meračské značky, signály a iné zariadenia vybraných geodetických bodov a tlačové podklady štátnych mapových diel,*
- o) *predmety múzejnej hodnoty a galerijnej hodnoty.“*

Pri daňovom odpisovaní zaraďujeme dlhodobý hmotný majetok do odpisových skupín v súlade so zákonom o dani z príjmov (Tabuľka č. 5). Proces je nasledujúci (Oravcová, 2018):

- a) *zariadenie majetku do odpisovej skupiny,*
- b) *výber metódy odpisovania (rovnomé odpisovanie, zrýchlené odpisovanie platí len pre skupiny 2 a 3 (Tabuľka č. 6), metódu zvolenú pri obstaraní majetku nemožno po dobu odpisovania zmeniť,*
- c) *výpočet odpisu.*

„Hmotný majetok sa odpisuje najviac do výšky vstupnej ceny, prípadne zvýšenej o vykonané technické zhodnotenie alebo pri zrýchlenom odpisovaní do výšky zostatkovej ceny“ (Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v z. n. p., § 26 ods. 4).

Tabuľka č. 5: Doba odpisovania dlhodobého hmotného majetku podľa Zákona o dani z príjmu v z. n. p.

Odpisová skupina	0	1	2	3	4	5	6
Doba odpisovania	2 roky	4 roky	6 rokov	8 rokov	12 rokov	20 rokov	40 rokov

Zdroj: Majdúchová a kol., 2018, str. 167

Tabuľka č. 6: Koefficienty pre zrýchlené odpisovanie podľa Zákona o dani z príjmu v z. n. p.

Odpisová skupina	Prvý rok odpisovania	V ďalších rokoch odpisovania	Pre zvýšenú zostatkovú cenu
2	6	7	6
3	8	9	8

Zdroj: Majdúchová, 2018 a kol., str. 168

1.2.5 Vyradenie dlhodobého hmotného majetku

Dlhodobý hmotný majetok časom prestáva plniť svoju ekonomickú funkciu. Takýto majetok je potrebné z účtovnej evidencie vyradiť. Dlhodobý hmotný majetok sa vyraduje darovaním, likvidáciou, predajom, vkladom do inej spoločnosti alebo družstva, preradením z podnikania do osobného používania a v dôsledku manka alebo škody (Tabuľka č. 7). V praxi sa však môžeme stretnúť aj so situáciou, že majetok je potrebné vyradiť ešte pred jeho úplným odpísaním (Baštincová, 2009, str. 69).

Dlhodobý hmotný majetok sa v účtovníctve vyradí po vyradovacom konaní na základe protokolu o vyradení dlhodobého hmotného majetku z užívania. O vyradení majetku zaúčtujeme na základe protokolu o vyradení majetku aj v knihe dlhodobého majetku. Rozdiel medzi vstupnou cenou dlhodobého hmotného majetku a výškou už realizovaných odpisov vyjadrených sumou oprávok predstavuje zostatkovú cenu dlhodobého hmotného majetku. Rozlišujeme 2 druhy zostatkových cien:

- a) účtovná zostatková cena, ako rozdiel medzi obstarávacou cenou a sumou účtovných odpisov,

- b) daňová zostatková cena, ako rozdiel medzi vstupnou cenou majetku a celkovou výškou daňových odpisov z toho majetku zahrnutých do daňových výdavkov (Gášpárová, 2018).

Tabuľka č. 7: Spôsob vyradenia dlhodobého hmotného majetku

Spôsob vyradenia dlhodobého hmotného majetku	Účty používané pri účtovaní zostatkovej ceny dlhodobého hmotného majetku v dôsledku vyradenia
Predaj	541 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
V dôsledku manka a škody	549 – Manká a škody
Preradením z podnikania do osobného používania	491 – Vlastné imanie fyzickej osoby - podnikateľa
Darovanie	543 - Dary
Likvidácia	551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
Vklad do inej obchodnej spoločnosti	367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

Zdroj: Máziková a kol., 2016, str. 51

Najčastejším spôsobom vyradenia dlhodobého hmotného majetku je jeho predaj. Pri predaji dlhodobého hmotného majetku je zároveň potrebné jeho vyradenie. Jedná sa o majetok, ktorý už nie je ekonomicky výhodný, alebo ho podnik nepotrebuje. V prípade, že nedôjde k úplnému odpísaniu predaného majetku, je potrebné zostatkovú cenu zaúčtovať na strane MD účtu 541 - Zostatková cena dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku súvzťazne na stranu D účtu 08x – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku. Následne zaúčtujeme vyradenie majetku na strane MD účtu 08x – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku súvzťazne na strane D účtu 02x – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný. Pri dlhodobom hmotnom majetku neodpisovanom účtujeme vyradenie v obstarávacej cene na stranu MD účtu 541- Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a súvzťazne na stranu D účtu 03x – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný (Baštincová, 2009, str. 72-74).

Vyradenie dlhodobého hmotného majetku likvidáciou sa uskutočňuje v dôsledku jeho opotrebenia. V takomto prípade dochádza k úplnému mechanickému zlikvidovaniu dlhodobého hmotného majetku. Aj v tomto prípade je potrebné zohľadniť zostatkovú cenu. Ak je zostatková cena nulová a ide o majetok odpisovaný, zaúčtujeme ho na stranu MD účtu 08x – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku a súvzťazne na stranu D účtu 02x – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný. V prípade nenulovej zostatkovej ceny je potrebné najprv jej doúčtovanie do odpisov (Máziková a kol., 2016, str. 52).

Podnikateľ môže dlhodobý hmotný majetok darovať, napríklad neziskovým organizáciám, škole, obci a charitám. Tento majetok môžu naďalej prospešne využívať. V účtovníctve musíme zistiť, či majetok je v plnej výške odpísaný. V prípade jeho úplného odpísania, darovanie zaúčtujeme len na súvahových účtoch rovnako ako pri vyradení t. j. na strane MD účtu 08x – Oprávky dlhodobého hmotného majetku a súvzťazne na stranu D účtu 02x – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný. V prípade, že nedôjde k jeho úplnému odpísaniu, je potrebné zaúčtovať zostatkovú cenu zistenú ako rozdiel medzi obstarávacou cenou a oprávkami. V takomto prípade sa rozdiel účtuje na strane MD účtu 543 - Dary súvzťazne na strane D účtu 08x – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku a následne je majetok vyradený. Vyradenie účtujeme na strane MD účtu 08x - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku a súvzťazne na stranu D účtu 02x – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný (Baštincová, 2009, str. 74-76).

Účtovná jednotka môže vyradiť majetok aj jeho preradením z podnikania do osobného užívania alebo aj vkladom do inej spoločnosti alebo družstva ako spôsob splatenia svojich záväzkov z vkladov a upísaných akcií nepeňažnou formou. Od tohto momentu si už však podnik už nemôže uplatňovať výdavky spojené s týmto majetkom. Vyradením v dôsledku mánk a škôd sa rozumie situácia, keď majetok vyradíme na základe nenávratného poškodenia alebo odcudzenia. V praxi ide napríklad o situáciu, keď sa v dôsledku záplav auto nesmierne poškodilo a nedá sa už opraviť. V takomto prípade účtujeme na strane MD účtu 549 – Manká a škody a súvzťazne na strane D účtu 08x - Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku (Baštincová, 2009, str. 69-81).

1.3 Výnosy

1.3.1 Charakteristika výnosov

Výnosy predstavujú nevyhnutú súčasť každej ekonomickej jednotky zameranej na zisk. Jednou zo základných veličín na zistenie výsledku hospodárenia sú výnosy. Počas

účtovného obdobia ukazujú zvýšenie ekonomických úžitkov vo forme zvýšenia majetku v peňažnom vyjadrení alebo zníženia záväzkov (Kareš a kol., 2006, str. 1-2).

Rozdeľujeme ich na výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré súvisia s hlavnou ekonomickou činnosťou účtovnej jednotky a výnosy z finančnej činnosti, ktoré predstavujú napríklad kurzové zisky, tržby z predaja cenných papierov a podielov a pod. (Šlosár a kol., 2014, str. 182).

Zákon o účtovníctve definuje „výnosom zvýšenie ekonomických úžitkov účtovnej jednotky v účtovnom období, ktoré sa dá spoľahlivo oceniť“ (Zákon č. 431/2002 Z. z. O účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 4. písm. c).

K zvýšeniu ekonomických úžitkov môže dôjsť prostredníctvom priameho a nepriameho vplyvu a to (Máziková a kol., 2016, str. 246):

- a) zvýšením majetku, iného ako sú peňažné prostriedky pri vzniku výnosu (vystavená faktúra),
- b) priamym zvýšením peňažných prostriedkov (tržby za tovar),
- c) úbytkom záväzku pri vzniku výnosu účtovnej jednotky.

Výnosy sa kategorizujú podľa druhu činností a to hospodárskej alebo finančnej činnosti, Tabuľka č. 8 nám toto rozdelenie približuje.

Tabuľka č. 8: Členenie výnosov

Výnosy z hospodárskej činnosti	Výnosy z finančnej činnosti
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	66 – Finančné výnosy
61 – Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	
62 - Aktivácia	
64 – Iné výnosy z hospodárskej činnosti	
65 – Zúčtovanie niektorých položiek z hospodárskej činnosti	

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa rámcovej účtovej osnovy

1.3.2 Spôsob účtovania výnosov s ohľadom na dlhodobý hmotný majetok

Výnosy účtujeme v podvojnóm účtovníctve narastajúcim spôsobom v účtovej triede 6 – Výnosy. Účty výnosov nemajú žiadny začiatkový stav. Ich výsledný stav na účtoch sa na konci účtovného obdobia podvojne preúčtuje na stranu D na účet 710 - Účet ziskov a strát.

V účtovníctve je nevyhnutné rozdeľovať príjmy a výnosy. Príjmy predstavujú peňažné prírastky v pokladnici alebo na bežných účtoch. Výnosy predstavujú zvýšenie ekonomického úžitku. Z časového hľadiska sa príjmy a výnosy diferencujú (Šlosár a kol., 2014, str. 182).

V rámci platnej Rámcovej účtovej osnovy pre podnikateľov (Opatrenie Ministerstva financií o postupoch účtovania 23054/2002-92 v z. n. p.) sú pre účtovanie výnosov z dlhodobého hmotného majetku vymedzené nasledujúce účty:

602 – Tržby z predaja služieb: Na strane D tohto účtu účtujeme tržby z prenájmu dlhodobého hmotného majetku, ak pre danú účtovnú jednotku je takáto služba typická hlavná hospodárska činnosť. Ide napríklad o prenájom nehnuteľností alebo prenájom automobilu prostredníctvom operatívneho lízingu. Súvzťazne k účtu 602 účtujeme pri inkase tržieb v hotovosti na strane MD účtu 211 – Pokladnica alebo pri vystavenej faktúre na príslušných účtoch účtovej skupiny 31 - Pohľadávky (Máziková a kol., 2016, str. 248).

624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku: Na strane D tohto účtu účtujeme spočítané všetky náklady spojené s výrobou dlhodobého hmotného majetku vo vlastnej réžii, poprípade vedľajšie vlastné náklady súvisiace s bezodplatným nadobudnutím dlhodobého hmotného majetku (Baštincová, 2009, str. 36). Súvzťazne účtujeme na strane MD účtu 042 – Obstaranie dlhodobého hmotného majetku (Kareš a kol., 2006, str. 3).

641 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku: Na strane D tohto účtu účtujeme zachytenie tržieb z predaja bezúčelového, teda neefektívneho majetku (Baštincová, 2009, str. 72). Súvzťazne účtujeme na strane MD účtu 311 – Odberatelia alebo na 315 – Ostatné pohľadávky (Kareš a kol., 2006, str. 3).

648 – Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti: Na strane D tohto účtu účtujeme napríklad prijaté dotácie na dlhodobý hmotný majetok, bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný, prebytok dlhodobého hmotného majetku zistený inventarizáciou dlhodobého majetku neodpisovaného, výnos z prenájmu dlhodobého hmotného majetku, ak prenájom nie je hlavnou činnosťou účtovnej jednotky. Súvzťazne účtujeme na strane MD účtu 378 – Iné pohľadávky. Ak sa to týka nadobudnutia majetku bezodplatne alebo prebytkom dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného zistenom pri inventarizácii účtujeme na strane MD príslušného účtu majetku v účtovej triede 0 (Máziková a kol., 2016, str. 258).

662 – Úroky: Na strane D tohto účtu účtujeme výnosové úroky z finančného lízingu u prenajímateľa so súvzťažným zápisom na stranu MD účtu 374 – Pohľadávky z nájmu (Kareš a kol., 2006, str. 6).

Konečné stavy pri uzatvorení účtov účtovej triedy 6 účtujeme v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát (Kareš a kol., 2006, str. 2).

1.3.2 Časové rozlíšenie výnosov

Ak má byť výsledok hospodárenia stanovený objektívne a čo najpresnejšie, mali by sa v účtovníctve zachytiť všetky účtovné prípady bežného účtovného obdobia, pričom samozrejme platí i zásada vecného priradovania nákladov k výnosom. *„Vecná zhoda nákladov a výnosov sa v odbornej terminológii nazýva súmerateľnosť nákladov a výnosov. Súčasne by medzi nákladmi a výnosmi bežného účtovného obdobia mali byť vykázané aj tie prípady, ktoré budú predstavovať výdaj alebo príjem v budúcich obdobiach. Na to, aby bolo možné doceliť túto zhodu je nutné používať účty časového rozlíšenia“* (Cigerová, 2018). Ide o účty 384 – Výnosy budúcich období a 385 – Príjmy budúcich období.

Na účte 384 – Výnosy budúcich období účtujeme príjmy, ktoré vecne a časovo patria do bežného účtovného obdobia, ale predstavujú zvýšenie ekonomických úžitkov až v nasledujúcom účtovnom období. Do výnosov budúcich období môžeme účtovať napríklad: nájomné, ktoré sme prijali vopred, prijaté predplatné za odborné publikácie, časopisy, noviny, ktoré vyjdú v nasledujúcom účtovnom období (Šlosár a kol., 2014, str. 190).

Na účte 385 – Príjmy budúcich období účtujeme výnosy, ktoré časovo a vecne patria do bežného účtovného obdobia a týkajú sa príjmov v budúcom období. Do príjmov budúcich období môžeme účtovať napríklad: nájomné prijaté pozadu (Šlosár a kol., 2014, str. 191).

Podľa Opatrenia Ministerstva financií o postupoch účtovania 23054/2002-92 v z. n. p. § 5 ods. 5 je pre účtovanie prípadov časového rozlíšenia potrebné splnenie nasledujúcich troch kritérií:

- a) jasné vymedzenie vecného obsahu,
- b) stanovenie sumy,
- c) presné určenie obdobia, ktorého sa účtovný prípad týka.

1.3.3 Účtovná uzávierka a závierka

Hlavným cieľom účtovnej závierky je poskytovanie informácií o peňažných tokoch, finančnej situácii, výnosnosti a výsledku starostlivosti manažmentu o zverené zdroje.

Účtovná závierka dodržiava zásadu vecného a pravdivého zobrazenia. Informácie z účtovnej závierky sú dôležité pre externých užívateľov informácií ako sú investori, verejnosť a interných užívateľov informácií, ako sú napríklad manažment alebo zamestnanci (Šlosárová a kol., 2020, str. 20).

Poznáme 3 druhy účtovných veľkostných skupín: mikro účtovná jednotka, malá účtovná jednotka a veľká účtovná jednotka. Každá veľkostná skupina účtovných jednotiek má vydané rozdielne opatrenie Ministerstvom financií SR súvisiace s úpravou a obsahom a rozsahom účtovnej závierky. Ide o nasledujúce opatrenia:

- a) Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/15464/2013-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre mikro účtovné jednotky v znení neskorších predpisov,
- b) Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/23378/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre malé účtovné jednotky v znení neskorších predpisov,

Podľa Zákona č. 431/2002 Z. z. O účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 2 ods. 6 až 8 sa do príslušnej veľkostnej skupiny zatriedi účtovná jednotka na základe splnenia aspoň 2 z príslušných 3 podmienok uvedených v nasledujúcej Tabuľke č. 9. Podľa odseku 10 uvedeného zákona sa posudzuje splnenie podmienok za 2 po sebe bezprostredne nasledujúce účtovné obdobia.

Tabuľka č. 9: Kritéria na zatriedenie účtovných jednotiek do veľkostných skupín

Skupina	Suma majetku	Čistý obrat	Počet zamestnancov
Mikro	Nepresiahla 350 000 €	Nepresiahol 700 000 €	Nepresiahol 10
Malá	Presiahla 350 000 €, ale nepresiahla 4 000 000 €	Presiahol 700 000 €, ale nepresiahol 8 000 000 €	Presiahol 10 a nepresiahol 50
Veľká	Presiahla 4 000 000 €	Presiahol 8 000 000 €	Presiahol 50

Zdroj: Šlosárová a kol., 2020, str. 33

Pri zostavovaní účtovnej závierky sú dôležité kontrolné a prípravné činnosti. V kontexte dlhodobého hmotného majetku je dôležitá inventarizácia majetku, na základe

ktorej je možné určiť, či stav v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Jej vykonaním sa zabezpečuje preukázateľnosť vedenia účtovníctva. Inventarizácia sa vykonáva ku dňu ku ktorému sa zostavuje riadna alebo mimoriadna účtovná závierka, v prípade dlhodobého hmotného majetku najmenej raz za štyri roky. Výsledkom inventarizácie môže byť situácia, že skutočný stav majetku je nižší ako stav v účtovníctve a vzniká manko alebo zistený stav majetku je vyšší ako stav v účtovníctve a vznikne prebytok (Adamíková, 2020).

Pod pojmom účtovná závierka rozumieme súbor spracovaných informácií za určité účtovné obdobie. Účtovné obdobie je časový úsek medzi dňami, ku ktorým sa zostavujú dve po sebe nasledujúce účtovné závierky (Šlosárová a kol., 2020, str. 12).

„Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú (ďalej len „používatelia“). Účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku v prípadoch ustanovených týmto zákonom v štruktúre, ktorá nadväzuje na sústavu účtovníctva používanú v účtovnej jednotke. Účtovná závierka tvorí jeden celok“ (Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 17 ods. 1).

Každá účtovná jednotka na konci účtovného obdobia bilancuje výsledky svojej činnosti, pretože má záujem prostredníctvom účtovnej závierky poskytnúť informácie o finančnej situácii a o výnosnosti jej činnosti. Pomocou účtovnej uzávierky, ktorá pozostáva z činností uzatvárania účtovných kníh na konci účtovného obdobia, získavame zostavenú účtovnú závierku (Šlosárová a kol., 2020, str. 12).

Účtovná závierka v sústave podvojného účtovníctva okrem všeobecných náležitostí podľa odseku 2 obsahuje tieto súčasti (Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, § 17 ods. 3):

- a) súvahu,
- b) výkaz ziskov a strát,
- c) poznámky.

Účtovná závierka sa z časového hľadiska delí na riadnu a mimoriadnu účtovnú závierku. Riadna účtovná závierka sa zostavuje za účtovné obdobie, ktorým je hospodársky alebo kalendárny rok. Kalendárny rok predstavuje obdobie od 1. 1. do 31. 12. a to znamená, že účtovnú závierku zostavujeme k 31. 12. daného roku. Hospodársky rok vnímame ako etapu 12 po sebe nepretržite nasledujúcich kalendárnych mesiacov a nemôže byť rovnaký ako kalendárny rok. Mimoriadnu účtovnú závierku zostavujeme, ak nastala mimoriadna udalosť, teda:

- a) ku dňu predchádzajúcemu rozhodnému dňu,
- b) ku dňu predchádzajúcemu dňu vyhlásenia konkurzu,
- c) ku dňu zániku v prípadoch, ktoré ustanovuje osobitný predpis,
- d) ku dňu predchádzajúcemu dňu vstupu do likvidácie (Šlosárová a kol., 2020, str. 26).

Mikro účtovná jednotka bola v zákone o účtovníctve definovaná z dôvodu zjednodušenia povinností v oblasti vedenia účtovníctva pre malých a stredných podnikateľov, ktorí účtujú v sústave podvojného účtovníctva. Vo vzťahu k dlhodobému hmotnému majetku je možné identifikovať niekoľko rozdielov v spôsobe a rozsahu vykazovania informácií o tejto skupine majetku. V prípade oceňovania dlhodobého hmotného majetku mikro účtovná jednotka ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, neoceňuje tento majetok reálnou hodnotou a metódou vlastného imania (https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/2014_05_07_MUJ.pdf).

Vo výkaze účtovnej závierky súvaha vykazuje mikro účtovná jednotka iba informácie o netto hodnote dlhodobého hmotného majetku. Malá a veľká účtovná jednotka prezentuje informácie v štruktúre brutto hodnota dlhodobého hmotného majetku, jeho korekcia a netto hodnota. Ako približuje Príloha č. 2, aj rozsah členenia dlhodobého hmotného majetku vo výkaze súvaha je v prípade mikro účtovnej jednotky jednoduchší. V tomto prípade sa vyčleňuje iba (UZMUJv14_mikro):

1. Pozemky a stavby,
2. Samostatne hnuteľné veci a súbory hnuteľných vecí,
3. Ostatný dlhodobý hmotný majetok,
4. Opravná položka k nadobudnutému majetku.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Vzhľadom na charakter, celkovú hodnotu ako aj dobu používania nadobúda v účtovníctve významné postavenie dlhodobý hmotný majetok. Výnosy z dlhodobého hmotného majetku majú v mnohých prípadoch špecifický charakter, dotýkajú sa viacerých výnosových účtov, a preto vyžadujú náležitú pozornosť. Oboznámenie sa s procesom účtovania výnosov z dlhodobého hmotného majetku má preto svoje opodstatnenie.

Základným cieľom bakalárskej práce je priblíženie problematiky dlhodobého hmotného majetku, jeho účtovania, ako aj účtovania výnosov z neho plynúcich. Zároveň sa snažíme poukázať ako ovplyvňuje rôzna miera využitia dlhodobého hmotného majetku celkovú štruktúru výnosov vybraných účtovných jednotiek.

Základný cieľ práce je možné rozdeliť na nasledujúce čiastkové ciele:

- a) vymedzenie základných pojmov ako je majetok, dlhodobý hmotný majetok, výnosy, účtovná závierka,
- b) stanovenie kritérií pre výber vhodných účtovných jednotiek a ich následná selekcia,
- c) charakteristika a oboznámenie sa s vybranými účtovnými jednotkami,
- d) selekcia účtovných prípadov, ktoré súvisia so stanoveným cieľom práce a následný rozbor ich záúčtovania v podvojnóm účtovníctve,
- e) analýza štruktúry výnosov z dlhodobého hmotného majetku na základe detailného rozboru účtovnej závierky vybraného podnikateľského subjektu,
- f) analýza miery využitia dlhodobého hmotného majetku u ekonomických jednotiek s rovnakým predmetom podnikania,
- g) vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov.

Pre dosiahnutie stanoveného základného cieľa bakalárskej práce, ako aj vymedzených čiastkových cieľov sme využili tieto metódy skúmania: analýza dokumentov, analýza dát, syntéza získaných poznatkov, selekcia, porovnávanie a grafické metódy zobrazenia výsledkov. Metódou analýzy dokumentov získavame potrebné teoretické vedomosti ako aj podklady pre spracovanie aplikačnej časti práce. Ide najmä o štúdium účtovnej legislatívy, odborných vedeckých článkov a publikácií ako aj dokumentov, ktoré sú súčasťou účtovných závierok vybraných účtovných jednotiek. Metódu selekcie využívame pri výbere vhodných informácií, ktoré sme získali po naštudovaní literárnych a legislatívnych zdrojov, ako aj pri výbere vhodných účtovných jednotiek analyzovaných

v praktickej časti bakalárskej práce. Grafické metódy dopĺňajú tabuľkovú formu, pričom ich aplikujeme pri zobrazení dosiahnutých výsledkov.

Selekcia účtovných jednotiek na základe požiadavky existencie účtovania o výnosoch z dlhodobého hmotného majetku je súčasťou tretej kapitoly. Každá účtovná jednotka je charakterizovaná, a následne je realizovaná analýza postupu účtovania účtovných prípadov týkajúcich sa výnosov v kontexte dlhodobého hmotného majetku.

V podkapitole 3.1 sme pre potreby demonštrovania účtovného zobrazenia dlhodobého hmotného majetku a výnosov z neho plynúcich využili modelové situácie vytvorené na podklade vybraných účtovných jednotiek. Priblíženie účtovania jednotlivých hospodárskych operácií. V tejto podkapitole vychádza z informácií uvedených v súvahe a poznámkach. Na ich základe sú zostavené modelové príklady, ktoré by mohli zodpovedať pohybu v účtovnej závierke. Účtovné jednotky sú selektované primárne na základe predmetu podnikateľskej činnosti, tak aby súvisel s modelovými situáciami viažucimi sa k dlhodobému hmotnému majetku. Metodický postup spracovania tejto podkapitoly je zostavený tak, aby bolo dosiahnuté naplnenie čiastkového cieľa práce zobrazenie účtovania dlhodobého hmotného majetku a výnosov z neho plynúcich.

Základným kritériom výberu vhodných účtovných jednotiek v podkapitole 3.2 je predmet podnikania, ktorý musí súvisieť s využitím dlhodobého hmotného majetku. Ako vhodná oblasť je vybraný predmet podnikania prenájom automobilov. Ide o podnikateľskú činnosť, kde je možné jednoznačne povedať, že výnosy plynú z využitia dlhodobého hmotného majetku. Ďalšie použité kritéria v podkapitole 3.2 boli vymedzené na základe snahy vytvoriť porovnateľnú skupinu účtovných jednotiek. Stavené kritéria zahŕňajú:

- a) právna forma je spoločnosť s ručením obmedzeným,
- b) jedna ekonomická jednotka reprezentuje vždy jeden kraj,

Súčasťou podkapitoly 3.3 je na základe hlbšej analýzy účtovnej závierky jednej účtovnej jednotky identifikácia dopadov výnosov z dlhodobého hmotného majetku na výsledok hospodárenia v rámci dvoch po sebe nasledujúcich účtovných období, ako aj analýza štruktúry dosiahnutých výnosov z dlhodobého hmotného majetku. Podkapitola 3.3. vychádza zo stanoveného čiastkového cieľa, zameraného na analýzu štruktúry výnosov z dlhodobého hmotného majetku. Dosiahnuté výsledky sú prezentované v tabuľkovej i grafickej forme.

Pri analýze miery využitia dlhodobého hmotného majetku vychádzame z pomerových ukazovateľov tak, ako ich uvádza Šlosárová (2020, str. 314 – 322), pričom

tieto ukazovatele boli modifikované v súlade s potrebami bakalárskej práce. Vo všetkých tabuľkách podkapitoly 3.2. využívame zaokrúhľovanie na 4 desatinné miesta.

Pri analýze štruktúry a výkonnosti majetku je vhodné využiť indexy zmeny hodnôt v čase. V našom prípade sme vypočítali index zmeny príslušnej položky dlhodobého hmotného majetku ako:

$$\text{Medziročný index zmeny} = \frac{\text{hodnota položky v roku 2019}}{\text{hodnota položky v roku 2018}}$$

Index zmeny nám umožňuje posúdiť vývoj príslušnej položky majetku alebo zvoleného ukazovateľa a stanoviť, či sa jedná o pozitívny alebo negatívny vývoj alebo hodnota sa v čase nemení.

Pre analýzu štruktúry majetku je využitá vertikálna analýza ukazovateľov štruktúry a to: štruktúra majetku = m_t/M_t . Kde m_t predstavuje jednotlivú súvahovú položku majetku a M_t predstavuje celkovú sumu majetku.

Tabuľka č. 10: Postup výpočtu vybraných pomerových ukazovateľov

Ukazovateľ	Výpočet
Viazanosť majetku	$T/M * 100 (\%)$
Viazanosť dlhodobého majetku	$T/DM * 100 (\%)$
Viazanosť dlhodobého hmotného majetku	$T/DHM * 100 (\%)$
Viazanosť SHV a SHV	$T/SHV \text{ a } SHV * 100 (\%)$
Výnosovosť DHM	$DHM/V * 100 (\%)$

Zdroj: Hajdúchová a kol., 2020, str. 153

Analýzu výkonnosti dlhodobého majetku realizujeme pomocou ukazovateľov viazanosti daného majetku a viazanosti celkového majetku. Aktivitu dlhodobého hmotného majetku je možné posúdiť pomocou ukazovateľov doby obratu alebo ukazovateľov viazanosti. Ukazovatele doby obratu vyjadrujú, za koľko dní alebo rokov sa hodnota dlhodobého hmotného majetku premietne do tržieb. Naopak hodnoty ukazovateľov viazanosti vyjadrujú, aká časť (koľko percent) dlhodobého hmotného majetku sa premietne

do tržieb v priebehu jedného roka (Hajduchová a kol., 2020, str. 154). Ukazovatele zvoleného pre analýzu v aplikačnej časti práce, ako aj metodiku ich výpočtu približuje Tabuľka č. 10.

Pre porovnanie výsledkov dosiahnutých u jednotlivých ekonomických subjektov sú využité nasledovné ukazovatele:

- a) aritmetický priemer vyjadruje vzťah súboru hodnôt, ktoré porovnáваме,
- b) medián je nástroj na zatriedenie podnikov, pri ktorých platí, že najmenej 50 % podnikov má nižšie hodnoty alebo sa rovnajú, a najmenej 50 % podnikov má vyššie hodnoty prípadne sa rovnajú mediánu,
- c) pomer na porovnávanie dvoch hodnôt vyvíjajúcich sa v čase alebo v rámci štruktúry a výkonnosti ukazovateľov.

3 Výsledky práce a diskusia

3.1 Účtovanie výnosov z dlhodobého hmotného majetku v rôznych účtovných jednotkách

Na príkladoch sme si priblížili spôsob účtovania výnosov z dlhodobého hmotného majetku v prípade rôznych účtovných jednotiek z hľadiska štruktúry a druhu dlhodobého hmotného majetku. Na základe stanovených kritérií bližšie opísaných v časti Cieľ a metodika práce boli do analýzy vybrané nasledujúce ekonomické jednotky: RAI-INTERNACIONAL s. r. o., YIT Slovakia a. s., IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o., ASCORP SK s. r. o.

RAI-INTERNACIONAL, s. r. o.

Hlavnou činnosťou ekonomickej jednotky je prenájom áut. Spoločnosť spadá do kategórie malej účtovnej jednotky. Sídli v Banskej Bystrici a na trhu pôsobí od roku 2004. Ide o platiteľa dane z pridanej hodnoty s čistým obratom 1 845 667 € za rok 2019 a priemerný počet zamestnancov je 7. Právnou formou podnikania je s. r. o., t. j. spoločnosť s ručením obmedzeným, čo znamená, že spoločníci ručia za záväzky spoločnosti len do výšky svojho vkladu.

Tabuľka č.11 približuje základnú informáciu o majetku spoločnosti a výnosoch z dlhodobého hmotného majetku danej firmy podľa účtovnej závierky za rok 2019.

Tabuľka č. 11: Stav vybraných položiek vo výkazoch účtovnej závierky za rok 2019 spoločnosti RAI-INTERNACIONAL, s. r. o.

Položka	2019
Aktíva – Majetok spolu	4 969 883 €
z toho DHM	4 577 522 €
Tržby z predaja služieb - 602	1 845 667 €
Tržby z predaja DHM a DNM - 641	228 063 €
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti - 648	53 274 €

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky z roku 2019 spoločnosti RAI-INTERNACIONAL, s. r. o.

Z poznámok účtovnej závierky za rok 2019 vyplýva, že spoločnosť má stanovené metódy pre účtovné odpisy dlhodobého hmotného majetku tak, ako stanovuje nasledujúca Tabuľka č. 12. Účtovná jednotka využíva účtovné odpisy nezávisle na daňových odpisoch. Účtovné odpisy vychádzajú z predpokladanej doby používania majetku. Účtovná jednotka používa spôsob rovnomerného odpisovania.

Tabuľka č. 12: Účtovný odpisový plán pre dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý hmotný majetok	Doba odpisovania (v rokoch)	Odpisová sadzba (v %)
Stavby (netto hodnota)	25	4
Počítače s príslušenstvom (netto hodnota)	4	25
Dopravné prostriedky	4	25
Ostatné stroje	4	25
Ostatný dlhodobý hmotný majetok	4	25

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe poznámok z účtovnej závierky z roku 2019 spoločnosti RAI-INTERNACIONAL, s. r. o.

Podnik je zameraný na prenájom automobilov, ktoré vlastní a v účtovníctve ich má evidované na príslušných účtoch dlhodobého hmotného majetku, a to 022 – Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí. Tento majetok krátkodobo prenajíma prevažne turistom alebo podnikateľom na rôzne udalosti, ako sú napríklad oslavy, firemné akcie a pod. Prenájom pre tento ekonomický subjekt predstavuje výnos z dlhodobého hmotného majetku a je jedným z hlavných príjmov spoločnosti.

V nasledujúcej Tabuľke č. 13 priblížime zaznamenanie procesu krátkodobého prenájmu v účtovníctve. Odberateľ si dňa 01. 05. 2019 prenajal automobil značky Audi na mesiac máj. Na základe objednávky došlo k vystaveniu faktúry dňa 01. 05. 2019 vo výške 1 800 €, DPH (20 %) 300 €, celková suma faktúry 1800 €. Vystavená faktúra má splatnosť 14 dní. Odberateľ predmetnú faktúru zaplatil prostredníctvom bankového prevodu z účtu dňa 05. 05. 2019.

Tabuľka č. 13: Účtovanie prenájmu automobilu

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
01. 05. 2019	VFA	Vystavená faktúra za prenájom automobilu za mesiac máj 2019			
		a) Cena	1500,00		602
		b) DPH	300,00		343
		c) Spolu	1800,00	311	
05. 05. 2019	VBÚ	Inkaso faktúry za prenájom automobilu za mesiac máj 2019	1800,00	221	311

Zdroj: Vlastné spracovanie

V cene za prenájom automobilu, t. j. výnos spoločnosti, musí byť z hľadiska dlhodobého hmotného majetku zohľadnené reálne opotrebenie predmetu nájmu, náklady na jeho údržbu. V takomto prípade je dôležité správne prenesenie vstupnej ceny vozidla do výnosov tak, aby bola zabezpečená návratnosť investície podniku v požadovanom čase a zároveň majetok vygeneroval primeraný zisk.

Tabuľka č. 14 približuje sled účtovných operácií realizovaných v podniku v súvislosti s predajom predmetného dlhodobého hmotného majetku. Ako prvé je potrebné zaúčtovať zostatkovú cenu automobilu v hodnote 2 500 € a následne automobil vyradiť v sume 10 000 €. Faktúra bola vystavená na základe prijatej objednávky od tuzemského odberateľa dňa 01. 02. 2019 vo výške 5000 €, DPH (20%) 1000€, celková suma faktúry 6000 €. Vystavená faktúra má splatnosť 11 dní. Odberateľ predmetnú faktúru zaplatil v hotovosti dňa 10. 02. 2019.

Tabuľka č. 14: Účtovanie predaja automobilu

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
01.02.2019	IÚD	Zúčtovanie zostatkovej ceny automobilu	2 500,00	541	082
01.02.2019	IÚD	Vyradenie z dlhodobého hmotného majetku	10 000,00	082	022
01.02.2019	VFA	Vystavená faktúra za predaj automobilu			
		a) Cena	5000,00		641
		b) DPH	1000,00		343
		c) Spolu	6000,00	378	
10.02.2019	PPD	Inkaso faktúry za predaj automobilu	6000,00	211	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

YIT Slovakia a. s.

Predmetom podnikania ekonomickej jednotky je prevažne prenájom bytov, kancelárskych priestorov, obchodných priestorov a predaj bytov. Jej sídlo sa nachádza v Bratislave a na Slovenskom trhu pôsobí od roku 1997. YIT Slovakia a. s. je veľká účtovná jednotka s 193 zamestnancami a je platiteľom dane z pridanej hodnoty. V roku 2019 dosiahla čistý obrat 56 577 455 €. Právna forma spoločnosti predstavuje akciovú spoločnosť, kde základné imanie je rozdelené do akcií a tie vlastní rozliční akcionári.

Tabuľka č.15 približuje základnú informáciu o majetku spoločnosti a výnosoch z dlhodobého hmotného majetku danej firmy podľa účtovnej závierky za rok 2019.

Tabuľka č. 15: Stav vybraných položiek vo výkazoch účtovnej závierky za rok 2019 spoločnosti YIT Slovakia, a. s.

Položka	2019
Aktíva – Majetok spolu (netto hodnota)	112 622 637 €
z toho DHM (netto hodnota)	798 381 €
Tržby z predaja služieb - 602	41 694 624 €
Tržby z predaja DHM a DNM - 641	99 476 €
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti - 648	311 002 €

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky z roku 2019 spoločnosti YIT Slovakia, a. s.

Podľa poznámok z účtovnej závierky za rok 2019 spoločnosť YIT Slovakia, a. s. v súvislosti s výnosmi z dlhodobého hmotného majetku uplatňuje nasledujúce princípy:

- výnosy z predaja služieb sa vykazujú v účtovnom období, v ktorom boli služby poskytnuté s ohľadom na stav rozpracovanosti danej služby,
- výnosy sa vykazujú po odpočítaní dane z pridanej hodnoty, zliav, a zrážok,
- výdavky budúcich období a výnosy budúcich období sú vykázané vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím,
- dlhodobý hmotný majetok nakupovaný sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu, za ktorú sa majetok obstaral, a náklady súvisiace s obstaraním,

Pre potreby priblíženia zaúčtovania predaja dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného bola vytvorená nasledujúca modelová situácia vychádzajúca zo zmien v štruktúre dlhodobého hmotného majetku uvedeného v poznámkach (Tabuľka č. 16).

Podnik v minulosti obstaral umelecké dielo - obraz v obstarávacej cene 80 000 €, ktorý spadá do dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného. Slúžil na uloženie voľných peňažných prostriedkov. V dôsledku finančných problémov sa podnik rozhodol daný obraz predat' za 99 476 € bez DPH. Obraz je neodpisovaný, čo znamená, že ho počas rokov neodpisujeme, a jeho hodnota sa nemení. Majetok vyradíme z majetku v obstarávacej cene 80 000 €. Nakoľko je podnik platcom dane z pridanej hodnoty, vystaví faktúru dňa 09. 08. 2019 vo výške 99 476,00 €, DPH (20%) 19 895,20 €, celková suma faktúry 119 371,20 €. Faktúra má splatnosť 14 dní. Odberateľ faktúru uhradil bankovým prevodom z účtu dňa 10. 08. 2019.

Tabuľka č. 16: Účtovanie predaja umeleckého diela

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
09. 08. 2019	IÚD	Vyradenie dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného v obstarávacej cene	80 000,00	541	032
09. 08. 2019	VFA	Vystavená faktúra za predaj umeleckého diela - obraz			
		a) Cena	99 476,00		641
		b) DPH	19 895,20		343
		c) Spolu	119 371,20	378	
10. 08. 2019	VBÚ	Inkaso faktúry za umelecké dielo-obraz	119 371,20	221	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako už bolo spomenuté vyššie, podnik je platcom dane z pridanej hodnoty, a jeho hlavná ekonomická činnosť je prenájom bytov, ktoré predstavujú dlhodobý hmotný majetok. Na nasledujúcom účtovnom prípade približujeme uplatnenie aktuálneho princípu pri účtovaní výnosov z prenájmu bytového priestoru. Účtovná jednotka uzatvorila s nájomcom zmluvu o prenájme bytu za obdobie od 01. 12. 2018 do 31. 08. 2019. V zmluve sa subjekty dohodli na cene prenájmu za jeden mesiac vo výške 1 000 € bez DPH a jednorazovej úhrade na začiatku januára nasledujúceho roka. K vystaveniu faktúry dôjde až v roku 2019 a jej splatnosť bude 30 dní. V roku 2018 si zaúčtuje vzniknutý výnos, ktorý im náleží za dané účtovné obdobie, avšak príjmy budú očakávať až nasledujúce účtovné obdobie. Dňa 05. 01. 2019 došlo k vystaveniu faktúry za všetky mesiace prenájmu vo výške 9000 €, DPH (20 %) 1800 €, celková suma faktúry k úhrade bola 10 800 €. Faktúra bola uhradená bankovým prevodom dňa 10. 01. 2019.

Tabuľka č. 17: Účtovanie prenájmu bytu v roku 2018

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
01. 12. 2018	IÚD	Prenájom bytu od 01. 12. do 31. 12. 2018	1 000,00	385	602

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 18: Účtovanie prenájmu bytu v roku 2019

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
05. 01. 2019	VFA	Vystavená faktúra za prenájom bytu za celé obdobie prenájmu			
		a) Prenájom za december 2018	1000,00		385
		zúčtovanie časového rozlíšenia			
		b) Prenájom od 01. 01 – 31. 08. 2019	8000,00		602
		c) DPH	1 800,00		343
		d) Spolu	10 800,00	311	
10. 01. 2019	VBÚ	Inkaso faktúry za prenájom	10 800,00	221	311

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako približuje Tabuľka č. 17 a č. 18 , uplatnením princípu zaúčtovania výnosov do obdobia, s ktorým vecne a časovo súvisia, došlo k rozdeleniu celkových tržieb za poskytnutú službu na dve účtovné obdobia. V roku 2018 bola spoločnosťou zaúčtovaná do výnosov z dlhodobého hmotného majetku suma prislúchajúca mesačnému nájmu 1000 € bez DPH, pričom zároveň účtovnej jednotke vznikli príjmy budúcich období. Zostatok výnosov vo výške 8000 € je následne zaúčtovaný v roku 2019 na základe vystavenej faktúry. Zároveň je realizovaný súvzťažne zápis na strane D účtu 385 – Príjmy budúcich období v sume 1 000 €, konečný zostatok na ňom je teda rovný nule.

IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o.

Hlavnou ekonomickou činnosťou spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o., sú univerzálne lízingové služby. Na Slovensku pôsobí od roku 2007 a jej sídlo sa nachádza v Bratislave. Je to veľká účtovná jednotka s počtom 55 zamestnancov. Je platiteľom dane z pridanej hodnoty s čistým obratom 66 412 599 € za rok 2019. Jej právnou formou je spoločnosť s ručením obmedzeným.

Tabuľka č.19 približuje základnú informáciu o majetku spoločnosti a výnosoch z dlhodobého hmotného majetku danej firmy podľa účtovnej závierky za rok 2019.

Tabuľka č. 19: Stav vybraných položiek vo výkazoch účtovnej závierky za rok 2019 spoločnosti IMPULS LEASING Slovakia, s. r. o.

Položka	2019
Aktíva – Majetok spolu (netto hodnota)	197 268 551 €
z toho DHM (netto hodnota)	15 884 895 €
Tržby z predaja služieb - 602	5 520 323 €
Tržby z predaja DNM a DHM - 641	1 888 614 €
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti - 648	1 312 673 €
Úroky - 662	6 230 428 €

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky z roku 2019 spoločnosti
IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o.

Podľa poznámok z účtovnej závierky za rok 2019 spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o. v súlade s platnou legislatívou SR sa majetok obstaraný formou finančného prenájmu odpisuje v účtovníctve nájomcu. Súčasťou platieb je aj kúpna cena, za ktorú na konci dohodnutej doby finančného prenájmu prechádza vlastnícke právo k prenájatému majetku z prenajímateľa na nájomcu.

V nasledujúcej časti približujeme postup účtovania finančného lízingu u spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o., ako prenajímateľa majetku. Podnik prenajal automobil na základe finančnej lízingovej zmluvy v hodnote 25 000 € bez DPH. S nájomcom sa dohodol, že finančný lízing bude splácať po dobu 36 mesiacov pri koeficiente navýšenia o 1,5 ako pomer lízingovej ceny k obstarávacej cene. Dátum splatnosti je určený na 5. deň v mesiaci po dobu 36 mesiacov. Nájomca súhlasil s finančným lízingovým plánom, ktorý nám zobrazuje Tabuľka č. 20 a poplatkom za uzatvorenie zmluvy 100 € bez DPH. Ako môžeme pozorovať v Tabuľke č. 21 na základe zmluvy o finančnom lízingu bol odovzdaný majetok nájomcovi dňa 02. 01. 2019 vo výške istiny 25 000 € a následne vyradený z podniku. Vystavená faktúra za poplatok uzatvorenia zmluvy vo výške 100 €, DPH (20 %), 20 €, celková suma faktúry 120 €. Dňa 05. 01. 2019 podnik zúčtoval mesačnú splátku za január, zahrňujúcu úrok v sume 344,45 €, DPH (20 %) z úroku 68,89 €, istinu vo výške 694,45 € a DPH (20 %), z istiny vo výške 138,89 €. Dňa 06. 01. 2019 inkasoval podnik na bankový účet od nájomcu sumu vo výške 1 336,68 € (1 246,68 € mesačná splátka za január + 120 € poplatok).

Tabuľka č. 20: Príklad splátkového finančného lízingového plánu

Dátum	Istina v €	DPH z istiny	Úrok	DPH z úroku	Splátka spolu v €
05. 01. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 02. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 03. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 04. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 05. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 06. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 07. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68
05. 08. 2019	694,45	138,89	344,45	68,89	1 246,68

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 21: Účtovanie poskytnutého finančného lízingu

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
02. 01. 2019	IÚD	Odovzdanie majetku nájomcovi vo výške istiny – automobil	25 000,00	374	641
02. 01. 2019	IÚD	Vyradenie majetku	25 000,00	541	022
02. 01. 2019	VFA	Vystavená faktúra poplatok za uzatvorenie zmluvy			
		a) Cena	100,00		648
		b) DPH	20,00		343
		c) Spolu	120,00	378	
05. 01. 2019	VFA	Zúčtovanie mesačnej splátky za január			
		a) DPH z istiny	138,89	374	343
		b) Úrok	344,45	374	662
		c) DPH z úroku	68,89	374	343
06. 01. 2019	VBÚ	Inkaso pohľadávky od nájomcu			
		a) Mesačná splátka za január	1 246,68	221	374
		b) Poplatok	120,00	221	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako približuje Tabuľka č. 21, podniku plynú z dlhodobého hmotného majetku prenájatého formou finančného lízingu výnosy vo viacerých formách. Na začiatku prenájmu je to výnos vo výške hodnoty majetku odovzdaného nájomcovi, ktorý je však následne kompenzovaný pri jeho vyradení nákladmi účtovanými v rovnakej výške. Skutočný výnos plyní spoločnosti vo forme úrokov inkasovaných počas doby splácania, ktoré sú vo výkaze ziskov a strát prezentované ako výnosy z finančnej činnosti. Ekonomická jednotka si pri realizácii zmluvy o finančnom prenájme môže uplatniť aj krytie administratívnych nákladov spojených so správou finančného prenájmu vo forme spracovateľského poplatku. Keďže súvisí s procesom prenájmu, je tiež možné považovať za výnos z finančného lízingu dlhodobého hmotného majetku.

Ako približuje Tabuľka č. 22 podnik uzatvoril nájomnú zmluvu, kde prenájíma kancelárske priestory na určitú dobu, a to na 21 dní za sumu 500 € bez DPH. Hlavnou ekonomickou činnosťou spoločnosti však nie je prenájom nehnuteľností. Na základe zmluvy bola vystavená faktúra dňa 13. 05. 2019 vo výške 500 €, DPH (20 %) 100 €, celková suma faktúry 600 €. Prijaté inkaso v hotovosti od odberateľa bolo dňa 14. 05. 2019.

Tabuľka č. 22: Účtovanie prenájmu kancelárskych priestorov

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
13. 05. 2019	VFA	Vystavená faktúra za prenájom kancelárskych priestorov za 21 dní			
		a) Cena	500,00		648
		b) DPH	100,00		343
		c) Spolu	600,00	378	
14. 05. 2019	PPD	Inkaso faktúry za prenájom kancelárskych priestorov za 21 dní	600,00	211	378

Zdroj: Vlastné spracovanie

ASCORP SK s. r. o.

Hlavnou ekonomickou činnosťou spoločnosti je výstavba nízkoenergetických rodinných domov. Jej sídlo sa nachádza v Bratislave a pôsobí na trhu od roku 2013. Je to malá účtovná jednotka. Je platiteľom dane z pridanej hodnoty s čistým obratom 259 915 € za rok 2017. Jej právna forma podnikania je spoločnosť s ručením obmedzeným..

Tabuľka č.23 približuje základnú informáciu o majetku spoločnosti a výnosoch z dlhodobého hmotného majetku danej firmy podľa účtovnej závierky za rok 2017.

Tabuľka č. 23: Stav vybraných položiek vo výkazoch účtovnej závierky z roku 2017 spoločnosti ASCORP SK, s. r. o.

Položka	2019
Aktíva – Majetok spolu (netto hodnota)	197 697 €
z toho DHM (netto hodnota)	98 395 €
Tržby z predaja služieb	259 915 €
Aktivácia	60 435 €
Tržby z predaja DNM a DHM	3 250 €
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	5 339 €

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky z roku 2017 spoločnosti
ASCORP SK, s. r. o.

Na základe verejne dostupných údajov vieme, že ekonomická jednotka sa zaoberá výstavbou nehnuteľností. Na základe vlastnej potreby postavila novú budovu, ktorú zaradila do dlhodobého hmotného majetku dňa 20. 08. 2017. Slúžiť bude ako administratívna budova a reprezentačné miesto spoločnosti. Vlastné náklady na výstavbu sú vo výške 59 935 €. Postup zaradenia tohto majetku do účtovníctva približuje Tabuľka č. 24.

Tabuľka č. 24:Účtovanie postavenej budovy vo vlastnej réžií

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
20. 08. 2017	IÚD	Aktivácia vlastných nákladov	59 935,00	042	624
20. 08. 2017	IÚD	Zaradenie dlhodobého hmotného majetku budova v ocenení vlastných nákladov	59 935,00	021	042

Zdroj: Vlastné spracovanie

Hodnota budovy vyjadrená vlastnými nákladmi predstavuje pre spoločnosť výnos vo forme aktivácie dlhodobého hmotného majetku.

Ako približuje Tabuľka č. 25 ekonomická jednotka na základe darovacej zmluvy nadobudla dňa 10. 10. 2017 bezodplatne dlhodobý hmotný majetok – pozemky, v reálnej hodnote 53 724 €. Vo vlastnej réžií vynaložila vlastné náklady na pripojenie

a zabezpečenie dodávky vody v hodnote 3 500 €. Majetok sa v podniku bude dlhodobo využívať na zvýšenie ekonomických úžitkov. Pozemky spadajú do skupiny neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku.

Tabuľka č. 25: Účtovanie bezodplatného nadobudnutiu pozemku s vedľajšími nákladmi

Dátum	Doklad	Text	Suma v €	MD	D
10. 10. 2017	IÚD	Bezodplatne nadobudnutie pozemku	53 274,00	042	648
10. 10. 2017	IÚD	Vedľajšie náklady súvisiace s bezodplatným nadobudnutím	3 500,00	042	624
10. 10. 2017	IÚD	Zaradenie majetku do používania	56 774,00	031	042

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.2 Analýza štruktúry a využitia dlhodobého hmotného majetku

Ako bolo prezentované v predchádzajúcej časti, dlhodobý hmotný majetok predstavuje u mnohých účtovných jednotiek významnú položku majetku, a tak môže generovať významnú časť výnosov. Z toho dôvodu je dôležité analyzovať mieru využitia dlhodobého hmotného majetku a jeho prínosu na dosahovanie stanovených cieľov podniku. Súčasťou tejto časti práce je porovnanie výnosovosti dlhodobého hmotného majetku u vybraných podnikateľských subjektov s rovnakým predmetom podnikania. Na základe stanovených kritérií uvedených v metodike práce porovnávame 8 ekonomických jednotiek zaoberajúcich sa prenájomom áut, sídliacich v jednotlivých krajoch SR. Snahou je vyhodnotiť zmeny v štruktúre majetku spoločnosti s dôrazom na vývoj dlhodobého hmotného majetku a ich vplyv na výnosy analyzovaných spoločností.

Jednotlivé kraje sú reprezentované vybranými ekonomickými jednotkami, ako nám približuje Tabuľka č. 26, ekonomické jednotky sú zamerané na poskytovanie služieb súvisiacich s prenájomom automobilov. Pri výbere ekonomických jednotiek boli použité kritéria ako sú veľkosť, právna forma, miesto podnikania.

Tabuľka č. 26: Zoznam vybraných ekonomických jednotiek podľa krajov

Kraj	Ekonomická jednotka
Bratislavský kraj	RENT CAR, s. r. o.
Banskobystrický kraj	Autopožičovňa AGAMA, s. r. o.
Košický kraj	CARDOT, s. r. o.
Trenčiansky kraj	J&D Trade Holding, s. r. o.
Žilinský kraj	JUKA Plus, s. r. o.
Trnavský kraj	BILT, s. r. o.
Nitriansky kraj	FORMULACAR, s. r. o.
Prešovský kraj	FOREVER, s. r. o.

Zdroj: Vlastné spracovanie

V Prílohe č. 1 sú priblížené hlavné ekonomické ukazovatele stavu majetku a výnosov analyzovaných subjektov. Tieto vstupné informácie získavame z účtovných závierok daných ekonomických jednotiek za rok 2019 a 2018. Údaje následne využívame na analýzu zmien vo výške a štruktúre majetku a výkonnosti dlhodobého hmotného majetku.

Vybraným hlavným predmetom podnikania hodnotených spoločností je prenájom áut, a preto je možné predpokladať, že SHV a SHV majú vysoký podiel na celkovom majetku daných ekonomických subjektov. Tabuľka č. 27 nám prezentuje štruktúru majetku za rok 2019 a 2018.

Tabuľka č. 27: Štruktúra majetku ekonomických jednotiek

Ekonomická jednotka		RENT CAR		Autopožičovňa AGAMA		CARDOT	
Rok		2019	2018	2019	2018	2019	2018
Štruktúra majetku	Podiel DHM na majetku	0,4376	0,4675	0,8563	0,8136	0,9204	0,9048
	Podiel SHV a SHV na majetku	0,3768	0,2716	0,5752	0,8136	0,8870	0,8666

Ekonomická jednotka		J&D Trade Holding		JUKA Plus		BILT	
Rok		2019	2018	2019	2018	2019	2018
Štruktúra majetku	Podiel DHM na majetku	0,8765	0,8278	0,8324	0,4159	0,9196	0,6642
	Podiel SHV a SHV na majetku	0,8765	0,8278	0,6328	0,4159	0,9196	0,6642
Ekonomická jednotka		FORMULACAR		FOREVER			
Rok		2019	2018	2019	2018		
Štruktúra majetku	Podiel DHM na majetku	0,3031	0,3911	0,6506	0,7283		
	Podiel SHV a SHV na majetku	0,3031	0,3911	0,5698	0,7283		

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako vyplýva z výsledkov, podiel dlhodobého hmotného majetku na celkovom majetku je, ako sme predpokladali, vysoký a pohybuje sa v rozmedzí od 30 % až do 92 %. Hlavnú zložku predstavujú SHV a SHV. Najvyšší podiel dlhodobého hmotného majetku vykazuje spoločnosť CARDOT, s. r. o., najnižší podiel dlhodobého hmotného majetku vykazuje spoločnosť FORMULACAR, s. r. o.

Rozdiel medzi podielom SHV a SHV, kam práve zaradujeme automobily a hodnotou dlhodobého hmotného majetku, je minimálny. Je to spôsobené tým, že hlavný výnos spoločnosti plyní práve z položky SHV a SHV. To potvrdzuje náš predpoklad, že v prípade vybranej skupiny podnikateľských subjektov bude práve táto zložka predstavovať významnú časť majetku ekonomickej jednotky.

Spoločnosti vo väčšine prípadov nepreukázali výrazné zmeny vo vývoji dlhodobého hmotného majetku v rámci sledovaných období. V prípade troch spoločností došlo k miernemu poklesu, avšak tento pokles nie je významný. U týchto jednotiek nedošlo k obnove majetku, pokles je možné pripísať prirodzenému zníženiu hodnoty dlhodobého hmotného majetku t. j. odpisom. U všetkých ostatných spoločností dochádza k nárastu hodnoty analyzovanej časti majetku a to znamená, že spoločnosti majetok pravidelne obnovujú a investujú do jeho inovácie prípadne rozšírenia. Najvýraznejšiu zmenu rastu môžeme sledovať u JUKA Plus, s. r. o. a najvýraznejší pokles má spoločnosť Autopožičovňa

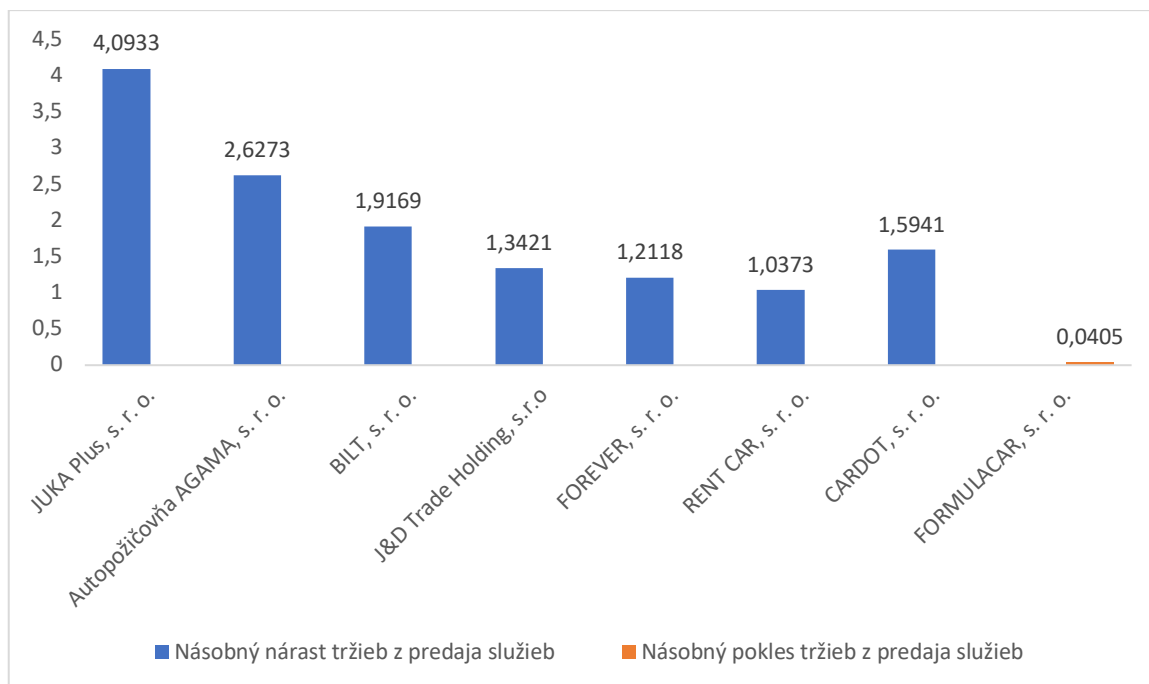
AGAMA, s. r. o. Pravidelná obnova dlhodobého hmotného majetku je predpokladom dlhodobej udržateľnosti ekonomických jednotiek.

Najväčší podiel 91,96 % SHV a SHV na majetku za rok 2019 má BILT, s. r. o. Najmenší podiel 30,31 % SHV a SHV na majetku za rok 2019 má FORMULACAR, s. r. o. Najväčší podiel 86,66% SHV a SHV na majetku za rok 2018 má CARDOT, s. r. o. Najmenší podiel 27,16 % SHV a SHV na majetku za rok 2018 má RENT CAR, s. r. o.

Štruktúra majetku zodpovedá rozsahu podnikateľskej činnosti jednotlivými analyzovanými ekonomickými jednotkami.

Zmeny v štruktúre majetku nám približuje medziročný index vývoja hodnoty jednotlivých zložiek majetku ako aj výnosov. Zaujímavý je v tomto prípade vývoj u spoločnosti JUKA Plus, s. r. o., kde dochádza ku skoro 10 násobnému nárastu majetku spôsobenému prevažne investíciou do dlhodobého hmotného majetku. Najvýraznejší je tento rast pri SHV a SHV. Výhodou indexu je možnosť posúdenia zmien v objeme majetku vo väzbe na zmenu výnosov respektíve tržieb, ako je možné prezentovať napríklad v prípade JUKA Plus, s. r. o. Rast majetku sa tu pozitívne prejavil na raste tržieb, čo znamená, že zvýšený objem dlhodobého hmotného majetku sa nám prejavil v lepších výkonoch tejto spoločnosti za sledované obdobie.

Graf č. 1: Porovnanie nárastu a poklesu tržieb z predaja služieb

Zdroj: Vlastné spracovanie

Vypočítaný index zároveň umožňuje vyhodnotiť kvalitu spravovania dlhodobého hmotného majetku, pretože môžeme predpokladať, že rast dlhodobého hmotného majetku sa prejaví v raste výnosov. U spoločností, pri ktorých je táto závislosť dodržaná, môžeme konštatovať pozitívny efekt investície do dlhodobého hmotného majetku na výnosy, a teda aj výsledok hospodárenia.

Tabuľka č. 28: Analýza vývoja majetku a výnosov

Analýza vývoja majetku a výnosov				
Ekonomická jednotka		RENT CAR	Autopožičovňa AGAMA	CARDOT
Index 2019/2018	Majetok	1,0877	1,0512	1,0864
	DM	1,0180	1,1064	1,0993
	DHM	1,0180	1,1063	1,1051
	SHV a SHV	1,5087	0,7431	1,1120
	Výnosy	1,6153	0,9648	1,5944
	Tržby z predaja služieb	1,0373	2,6273	1,5941
Ekonomická jednotka		J&D Trade Holding	JUKA Plus	BILT
Index 2019/2018	Majetok	0,8200	9,7844	1,1665
	DM	0,8683	10,456	1,3377
	DHM	0,8683	19,582	1,6151
	SHV a SHV	0,8683	14,886	1,6151
	Výnosy	1,1958	4,8102	1,4222
	Tržby z predaja služieb	1,3421	4,0933	1,9169
Ekonomická jednotka		FORMULACAR	FOREVER	
Index 2019/2018	Majetok	0,8439	0,8693	
	DM	0,6540	0,7762	
	DHM	0,6540	0,7765	
	SHV a SHV	0,6540	0,6801	
	Výnosy	1,0254	1,1129	
	Tržby z predaja služieb	0,9595	1,2118	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Významným ukazovateľom, analyzujúcim využitie majetku je jeho výkonnosť. Je predpokladom udržateľnosti podnikania z dlhodobého hľadiska. Z hľadiska uvedených skutočností je u vybraných ekonomických jednotiek, vzhľadom na ich predmet podnikania, hlavným zdrojom príjmov využitie dlhodobého hmotného majetku, a preto je vhodné sledovať mieru jeho využitia, presnejšie mieru ekonomického efektu, ktorý nám tento dlhodobý hmotný majetok prináša. Použitie dlhodobého hmotného majetku u takýchto spoločností sa prenáša do výnosov vo forme tržieb.

Pre dosiahnutie maximálnej návratnosti investície je potrebné zabezpečiť, aby podnikateľský subjekt z každého investovaného eura získal čo najvyšší výnos. Ako ukazuje Tabuľka č. 30 jednu z najväčších výkonností dlhodobého hmotného majetku môžeme sledovať v prípade FORMULACAR, s. r. o., kde 1 € dlhodobého hmotného majetku nám generuje až 1,31 € výnosu, čo je v prípade dlhodobého hmotného majetku veľmi pozitívna hodnota. Medzi jednotlivými spoločnosťami sú výrazné rozdiely v miere efektívnosti využitia dlhodobého hmotného majetku, a zároveň dochádza k rozdielom medzi jednotlivými rokmi.

Tabuľka č. 29: Analýza výkonnosti dlhodobého hmotného majetku pomocou vybraných pomerových ukazovateľov

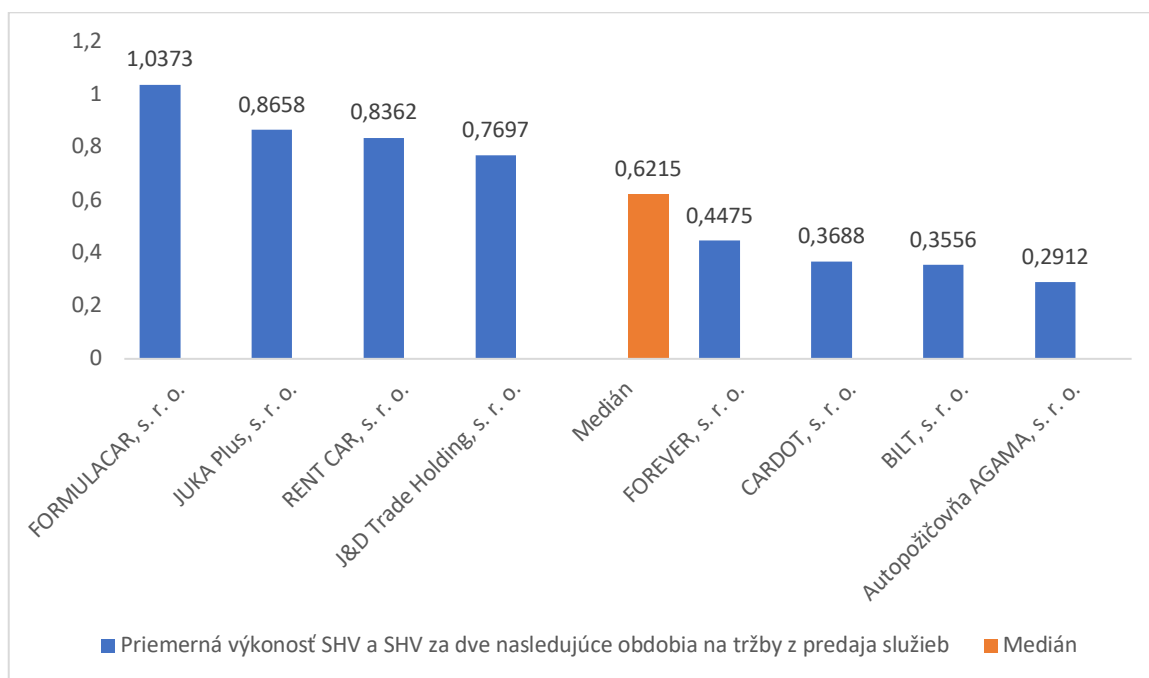
Ekonomická jednotka		RENT CAR		Autopožičovňa AGAMA		CAEDOT	
Rok		2019	2018	2019	2018	2019	2018
Výkonnosť majetku	Výnosy/DHM	1,0254	0,6463	0,4157	0,4767	0,7194	0,6940
	Výnosy/SHV a SHV	1,1909	1,1123	0,6189	0,4767	0,7619	0,7201
	DHM/Výnosy	0,9751	1,5472	2,4053	2,0975	1,3899	1,4408
	Tržby z predaja služieb/DHM	0,5867	0,5758	0,3050	0,1284	0,4345	0,4188
	Tržby z predaja služieb/SHV a SHV	0,6814	0,9910	0,4541	0,1284	0,4601	0,4345

Ekonomická jednotka		J&D Trade Holding		JUKA Plus		BILT	
Rok		2019	2018	2019	2018	2019	2018
Výkonnosť majetku	Výnosy/DHM	0,9347	0,6786	0,3543	1,4427	0,7377	0,8378
	Výnosy/SHV a SHV	0,9347	0,6786	0,4661	1,4427	0,7377	0,8378
	DHM/Výnosy	1,0698	1,4734	2,8217	0,6931	1,3554	1,1935
	Tržby z predaja služieb/DHM	0,9347	0,6047	0,2839	1,3582	0,1930	0,1626
	Tržby z predaja služieb/SHV a SHV	0,9347	0,6047	0,3734	1,3582	0,1930	0,1626
Ekonomická jednotka		FORMULACAR		FOREVER			
Rok		2019	2018	2019	2018		
Výkonnosť majetku	Výnosy/DHM	1,3185	0,8409	0,8086	0,5642		
	Výnosy/SHV a SHV	1,3185	0,8409	0,9233	0,5642		
	DHM/Výnosy	0,7583	1,1891	1,2365	1,7722		
	Tržby z predaja služieb/DHM	1,2338	0,8409	0,5021	0,3218		
	Tržby z predaja služieb/SHV a SHV	1,2338	0,8409	0,5733	0,3218		

Zdroj: Vlastné spracovanie

V Grafe č. 2 pozorujeme vývoj výkonnosti SHV a SHV vo väzbe na dosiahnuté tržby z predaja služieb. Hodnoty sú spriemerované z údajov 2 po sebe nasledujúcich období rokov 2018 a 2019. Ako porovnávacie kritérium bol zvolený medián. Podniky, ktoré sú nad úrovňou mediánu, využívajú dlhodobý hmotný majetok lepšie než polovica analyzovaných podnikov a ich SHV a SHV sú viac efektívne a produkujú väčší výnos z investovanej peňažnej jednotky. Usudzujeme, že podniky, ktoré sa nachádzajú pod mediánom, menej efektívne využívajú dlhodobý hmotný majetok.

Graf č. 2: Výkonnosť ekonomických jednotiek

Zdroj: Vlastné spracovanie

Výsledky analýzy preukázali rozdielnu mieru využitia dlhodobého hmotného majetku v analyzovaných podnikateľských subjektoch. Rozdiely sú dôsledkom pôsobenia mnohých makroekonomických i vnútropodnikových faktorov. Z vonkajších faktorov ide najmä o fázu podnikania, rozsah konkurencie, stav ekonomiky ako aj kúpyschopnosť obyvateľstva v danom regióne a pod. Z vnútropodnikového hľadiska je to najmä kvalita manažmentu, kvalita poskytovaných služieb ako aj ich rozsah.

3.3 Vplyv výnosov z dlhodobého hmotného majetku na výsledok hospodárenia spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o.

V spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o., porovnávame účtovné závierky za rok 2018 a 2019 jej hodnoty sú prezentované v Tabuľke č. 31. Spoločnosť dosahuje príjmy z dlhodobého hmotného majetku pre svoje potreby, a jeho krátkodobého a dlhodobého prenájmu. Prenájom dlhodobého hmotného majetku vo forme lízingu je v účtovníctve zaradený do skupiny výnosov z finančnej činnosti. Výber tejto spoločnosti umožnil analyzovať komplexné výnosy spojené s dlhodobým hmotným majetkom.

V Grafe č. 3 je znázornená štruktúra výnosov z hospodárskej činnosti analyzovanej účtovnej jednotky za dve po sebe nasledujúce účtovné obdobia rokov 2018 a 2019.

Porovnávame výšku výnosov z dlhodobého hmotného majetku s ostatnými výnosmi z hospodárskej činnosti. Výnosy z dlhodobého hmotného majetku, ktoré sú súčasťou hlavnej činnosti účtovnej jednotky predstavujú tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, tržby z predaja služieb a ostatné výnosy z hospodárskej činnosti. Samotný výnos z prenájmu je zahrnutý vo výnosových úrokoch, ako výnos z finančnej činnosti podnikateľského subjektu.

Tabuľka č. 30: Vybrané položky nákladov a výnosov účtovnej jednotky

Položka	Rok 2019	Rok 2018
Tržby z predaja tovaru	51 460 561 €	54 690 187 €
Tržby z predaja služieb	5 520 323 €	4 554 937 €
Tržby z predaja DNM a DHM	1 888 615 €	2 017 063 €
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	1 312 673 €	1 179 956 €
Výnosy z hospodárskej činnosti spolu	60 182 171 €	62 442 143 €
Výnosové úroky	6 230 428 €	6 547 344 €
Výnosy z finančnej činnosti spolu	6 230 428 €	6 547 344 €
Náklady na hospodársku činnosť spolu	64 444 053 €	66 117 507 €
Náklady na finančnú činnosť spolu	1 543 750 €	1 617 076 €
Náklad na predaný tovar	51 631 511 €	54 845 498 €

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti IMPULS-LEASING

Slovakia s. r. o. za rok 2019 a 2018

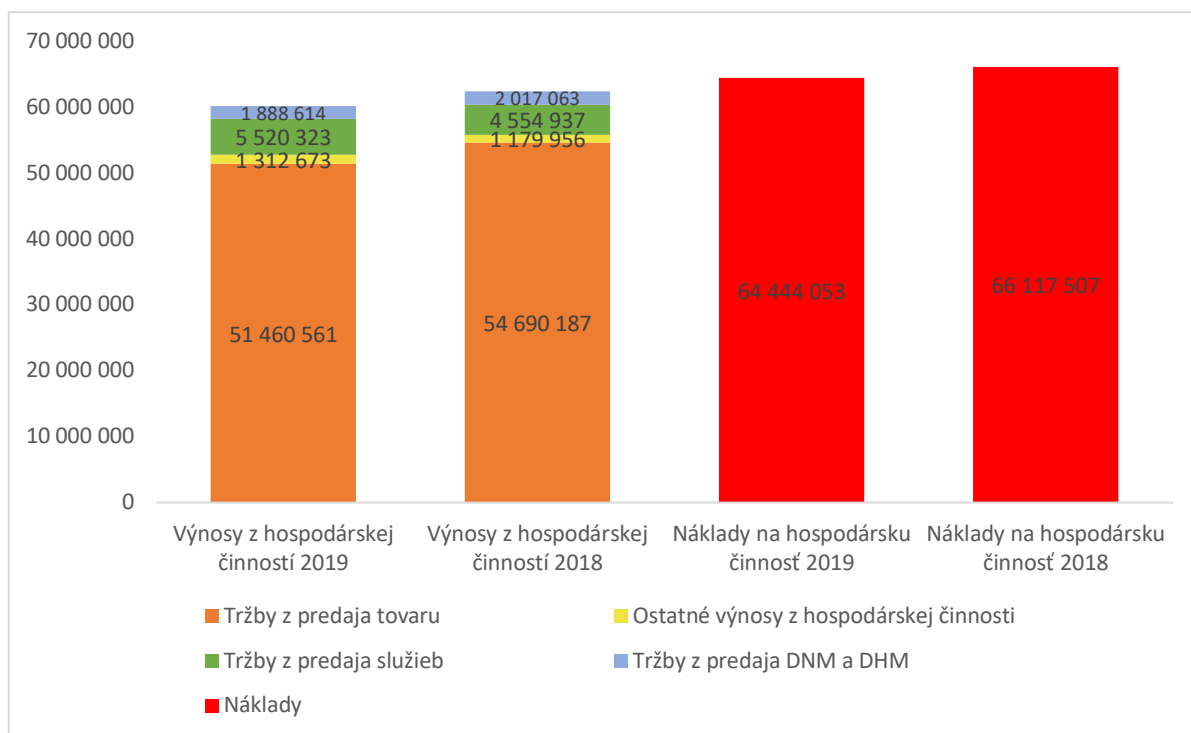
Hodnota nákladov z hospodárskej činnosti prevyšuje hodnotu výnosov z hospodárskej činnosti. Na Grafe č. 4 môžeme pozorovať výsledok hospodárenia so zápornými hodnotami. Pri porovnávaní rokov 2019 a 2018 majú výnosy z hospodárskej činnosti a náklady z hospodárskej činnosti podobné hodnoty. Z dlhodobého hľadiska by bolo prospešné pre ekonomickú jednotku viac sa zamerať na získavanie výnosov z dlhodobého hmotného majetku a znižovanie nákladov z hospodárskej činnosti.

Výnosy z dlhodobého hmotného majetku nám predstavujú:

- a) ostatné výnosy z hospodárskej činnosti, ktoré v roku 2019 majú hodnotu 1 312 673 €, a v roku 2018 hodnotu 1 179 956 €, čo nám predstavuje zvýšenie výnosov o 132 717 € za rok 2019 v porovnaní s predošlým rokom,

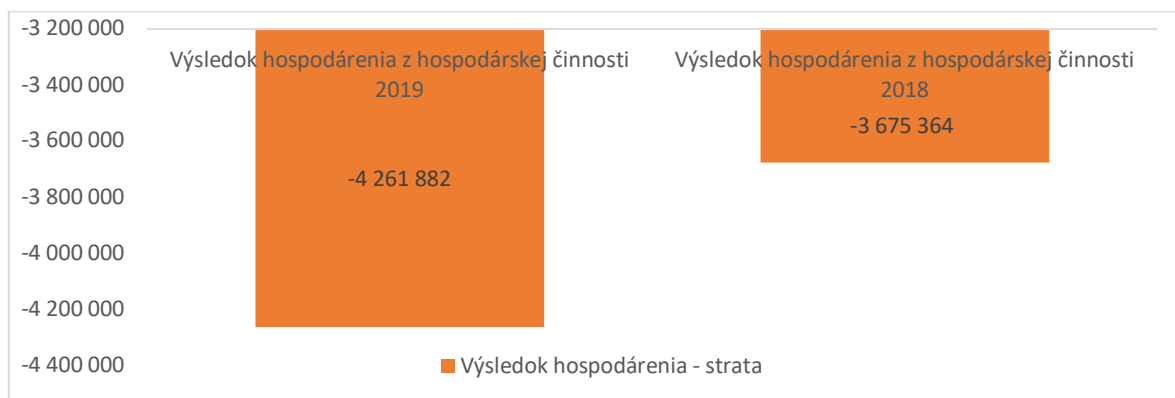
- b) tržby z predaja služieb v roku 2019 majú hodnotu 5 520 323 €, v roku 2018 hodnotu 4 554 937 €, a teda ide o zvýšenie výnosov o 965 386 € a to v roku 2019,
- c) tržby z predaja DNM a DHM sú v roku 2019 v hodnote 1 888 614 €, v roku 2018 v hodnote 2 017 063 €, a teda ide o zníženie výnosov o 128 449 € v roku 2019 v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

Graf č. 3: Výnosy a náklady z hospodárskej činnosti za rok 2018 a 2019

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o. za rok 2019 a 2018

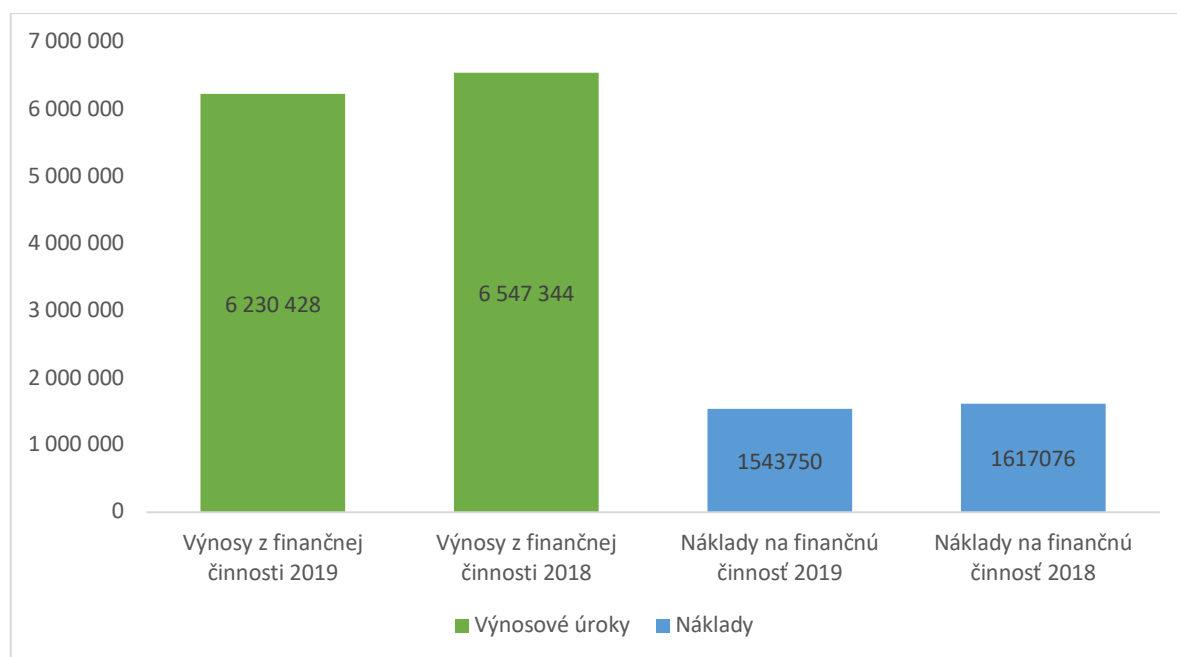
Graf č. 4: Výsledok hospodárenia z hospodárskej činnosti za rok 2018 a 2019

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o. za rok 2019 a 2018

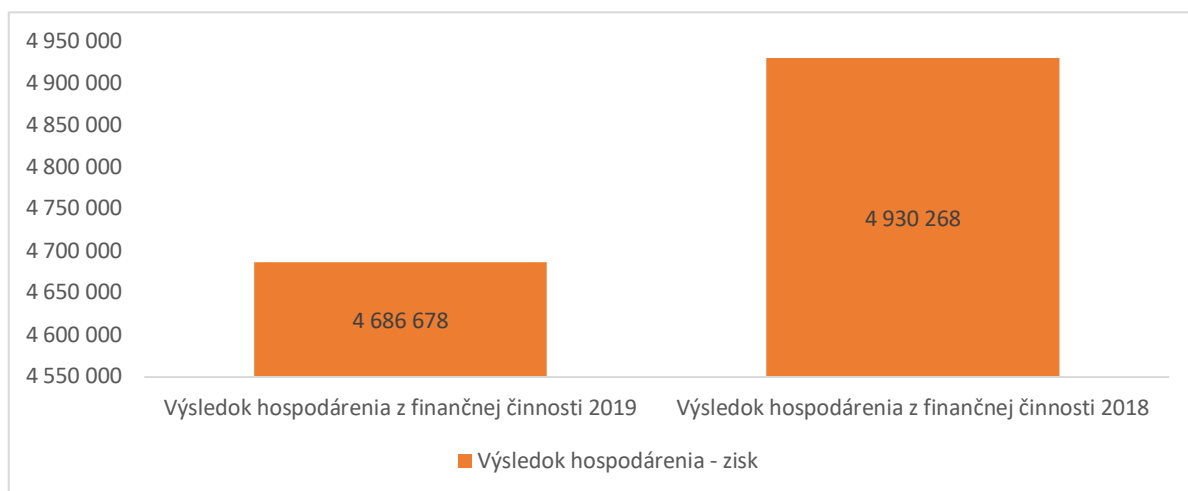
V Grafe č. 5 pozorujeme výnosy a náklady z finančnej činnosti podniku. Podnik sa zaoberá finančným lízingom, ktorý pre neho predstavuje výnos z dlhodobého hmotného majetku v podobe úrokov. Úroky sa účtujú na účet 662 - Ostatné výnosové úroky. Náklady na finančnú činnosť v podniku sú podstatne nižšie ako výnosy, a preto výsledok hospodárenia z finančnej činnosti kladný, ako môžeme pozorovať na Grafe č. 6. Z uvedeného vyplýva, že podnik je v zisku. V porovnaní rokov 2019 a 2018 sú hodnoty nákladov a výnosov podobné, čo predstavuje pre podnik z dlhodobého hľadiska ekonomickú perspektívu do budúcnosti. Výnosy z finančnej činnosti nám predstavujú len ostatné výnosové úroky, ktoré v roku 2019 majú hodnotu 6 230 428 € a v roku 2018 majú hodnotu 6 547 344 €. Na grafe možno pozorovať, že výnosy z roku 2019 oproti 2018 mierne klesli o 316 916 €. Táto skutočnosť mala vplyv na náklady, ktoré v roku 2019 taktiež mierne klesli o 73 326 € v porovnaní s predošlým rokom.

Graf č. 5: Výnosy a náklady z finančnej činnosti za rok 2018 a 2019

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o. za rok 2019 a 2018

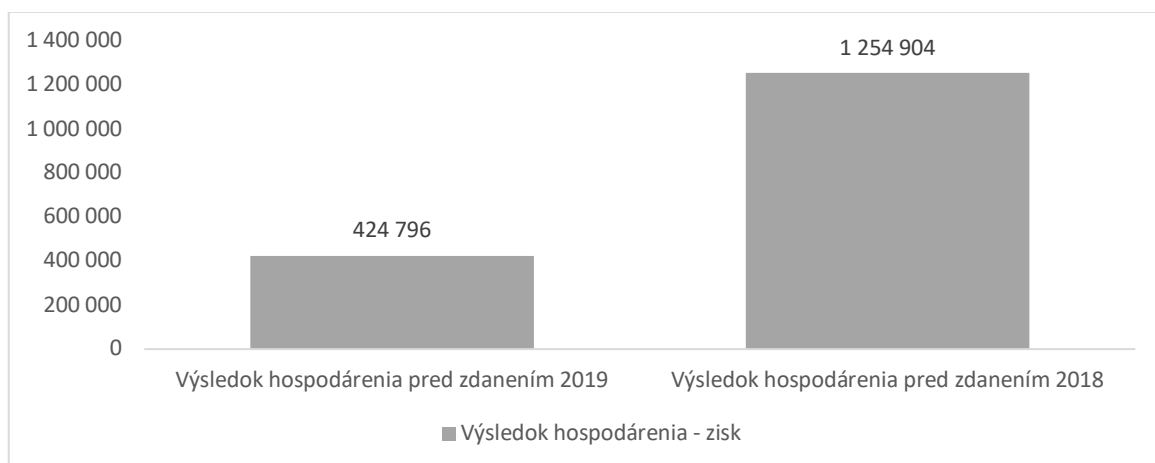
Graf č. 6: Výsledok hospodárenia z finančnej činnosti za rok 2018 a 2019

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o. za rok 2019 a 2018

V Grafe č. 7 pozorujeme konečný výsledok hospodárenia pred zdanením za rok 2019 a 2018. Výsledok hospodárenia pred zdanením získame ako súčet výsledku hospodárenia z hospodárskej činnosti a výsledku hospodárenia z finančnej činnosti. Daná ekonomická jednotka je v oboch rokoch zisková. V roku 2018 jej výsledok hospodárenia pred zdanením predstavuje sumu 1 254 905 € a v roku 2019 výsledok hospodárenia pred zdanením predstavuje sumu 424 796 €.

Graf č. 7: Výsledok hospodárenia pred zdanením za rok 2018 a 2019

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe účtovnej závierky spoločnosti IMPULS-LEASING Slovakia s. r. o. za rok 2019 a 2018

Záver

Ocenenie prínosu dlhodobého hmotného majetku na výsledok hospodárenia podniku nie je vzhľadom na dlhodobé použitie vždy jednoduché. Dôležité je zhodnotenie výnosov z dlhodobého hmotného majetku najmä u tých ekonomických jednotiek, u ktorých je významná časť majetku tvorená touto zložkou.

Výsledky analýzy aplikovaných postupov účtovania dlhodobého hmotného majetku vo vybraných podnikateľských subjektoch potvrdili náročnosť týchto postupov. Komplikácie spojené s účtovaním dlhodobého hmotného majetku môžu vzniknúť v každej časti procesu hospodárenia s dlhodobým hmotným majetkom, a to vo fáze jeho obstarania, využívania ako aj vyradenia. Pri obstaraní dlhodobého hmotného majetku je jeho hodnota vyjadrená vstupnou cenou evidovaná v účtovníctve na príslušnom majetkovom účte od momentu jeho zaradenia až po moment jeho vyradenia z používania. Preto je dôležité správne zaradenie dlhodobého hmotného majetku na príslušné účty. Pri procese používania dlhodobého hmotného majetku je v súvislosti s účtovaním dôležité správne stanovenie výšky odpisov ako nástroja na vyjadrenie fyzického alebo morálneho opotrebenia dlhodobého hmotného majetku. Tieto odpisy by v podnikateľskom subjekte nemali predstavovať len nákladovú položku, ale mali by byť aj základom pre stanovenie prenesenia hodnoty dlhodobého hmotného majetku do výnosov. Pri účtovaní ukončenia používania je potrebné dbať na jeho správne vyradenie a dodržanie zásady, že hodnota oprávok pri vyradovaní dlhodobého hmotného majetku má byť rovná vstupnej cene tohto majetku, ako aj dbať na správne zaúčtovanie prípadných výnosov z predaja takéhoto, pre podnikateľský subjekt už nevyužiteľného, dlhodobého hmotného majetku. Analýza účtovania zároveň potvrdila predpoklad, že výnosy z dlhodobého hmotného majetku majú rôzny charakter. Ide o výnosy z používania dlhodobého hmotného majetku, ktoré sa prejavujú ako výnosy z poskytnutých služieb. V prípade lízingových spoločností ide aj o výnosy z finančných činností t. z. úroky získané z lízingu. Pri predaji už nepotrebného dlhodobého hmotného majetku ide ďalej o výnosy zaradené do skupiny ostatné výnosy z hospodárskej činnosti.

Analýza miery využitia dlhodobého hmotného majetku, ktorý je súčasťou ďalšej časti praktickej časti práce, poukázala na rôznu kvalitu využitia dlhodobého hmotného majetku u subjektov s predmetom podnikania prenájom automobilov. Priemerná schopnosť generovať tržby z predaja SHV u analyzovaných spoločností sa pohybovala v rozmedzí od 0,2912 do 1,0373, pričom medián bol dosiahnutý na úrovni 0,6215. Najvyššiu hodnotu tržieb

z generovaných 1 eura dlhodobého hmotného majetku dosiahla spoločnosť FORMULACAR, s. r. o. Je možné predpokladať, že čím je vyššia schopnosť tvorby výnosov z jednej jednotky dlhodobého hmotného majetku tým podnikateľský subjekt lepšie využíva a dosahuje vyšší výsledok hospodárenia.

Podrobná analýza účtovnej závierky vybranej lízingovej spoločnosti umožnila lepšie identifikovať štruktúru výnosov, plynúcich z dlhodobého hmotného majetku. Výnosy plynúce lízingovej spoločnosti z prenájmu dlhodobého hmotného majetku sú zaradené do výnosov z finančnej činnosti, kým všetky náklady spojené so správou a zabezpečením prenajatého majetku sú zahrnuté do skupiny nákladov na hospodársku činnosť. Na tomto príklade je možné vidieť, že výnosy dosiahnuté v kontexte dlhodobého hmotného majetku nie je možné hodnotiť len analýzou určitej skupiny výnosov alebo nákladov, pretože dôjde ku skresleniu výsledkov.

Bakalárska práca preukázala komplexnosť a zložitosť problému účtovania dlhodobého hmotného majetku a výnosov s ním súvisiacich.

Zoznam použitej literatúry

Knižné publikácie

1. Baštincová, A. (2009): Dlhodobý hmotný majetok z účtovného a daňového hľadiska. Prvé vydanie. Vydavateľstvo Bratislava: IURA Edition 2009. 124 s. ISBN 978-80-8078-199-6.
2. Cenigová, A. (2020): Podvojný účtovníctvo podnikateľov. Devätnáste vydanie. Vydavateľstvo: Ceniga 2020. 650 s. ISBN 978-80-973-2741-5.
3. Hajdúchová, I. – Giertliová, B. – Sedliačiková, M. – Šulek, R. (2020): Finančné riadenie. Vydavateľstvo Technickej univerzity vo Zvolene 2020. 249 s. ISBN 978-80-228-3256-4.
4. Kareš, L. a kol. (2006): Účtovné súvzťahnosti od A do Z : lexikón platných súvzťahností pre vedenie podvojného účtovníctva podnikateľov. Č. 3, stav-jún 2006, s. 1-8. Vydavateľstvo Bratislava: Verlag Dashöfer, 2006. ISSN 1335-5430.
5. Majdúchová, H. a kol. (2018): Podnikové hospodárstvo. Prvé vydanie. Vydavateľstvo Bratislava: Wolters Kluwer 2018. 424 s. ISBN 978-80-8168-806-5.
6. Máziková, K. – Mateášová, M. – Ondrušová, L. (2016): Účtovníctvo podnikateľských subjektov I. Vydavateľstvo Bratislava: Wolters Kluwer 2016. 292 s. ISBN 978-80-8168-405-0.
7. Šlosár, R. – Horáčková, A. – Novák, J. (2011): Didaktika účtovníctva II. Vydavateľstvo Bratislava: EKONÓM 2011. 361 s. ISBN 978-80-225-3258-7.
8. Šlosár, R. – Spitzová, A. – Ďuricová, O. (2014): Účtovníctvo pre 3. ročník obchodných akadémií. Deviate prepracované spracovanie. Vydavateľstvo Bratislava: Wolters Kluwer 2014. 232 s. ISBN 978-80-8168-064-9.
9. Šlosár, R. – Šlosárová, A. (2019): Účtovníctvo pre 2. ročník obchodných akadémií. Štrnásť, prepracované vydanie. Vydavateľstvo Bratislava: Wolters Kluwer 2019. 232 s. ISBN 978-80-571-0066-9.
10. Šlosárová, A. – Blahušiaková, M. (2020): Analýza účtovnej závierky. Druhé, prepracované a doplnené vydanie. Vydavateľstvo Bratislava: Wolters Kluwer 2020. 440 s. ISBN 978-80-571-0166-6.

Elektronické zdroje

11. Adamíková, M. (2020): Kontrolné a prípravné činnosti na zostavenie účtovnej závierky v PÚ [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/odborny-clanok/2-kontrolne-a-pripravne-cinnosti-na-zostavenie-uctovnej-zavierky-v-pu-2020.htm#ad25> [cit. 21.12.2020].
12. Adamíková, M. a kol. (2020): Obstaranie dlhodobého majetku [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/uctovne-suvztaznosti/04-obstaranie-dlhodobeho-majetku-2020.htm> [cit. 01.04.2020].
13. Bartošová, V. (2018): Dlhodobý majetok z pohľadu súčasnej právnej úpravy účtovníctva a finančnej analýzy [elektronický zdroj]. [cit. 05.03.2018]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/odborny-clanok/dlhodoby-majetok-z-pohladu-sucasnej-pravnej-upravy-uctovnictva-a-financnej-analyzy-1.htm#ad1>.
14. Cigerová, N. (2018): Časové rozlíšenie nákladov a výnosov v podvojnom účtovníctve [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/aktuality/casove-rozlisenie-nakladov-a-vynosov-v-podvojnom-uctovnictve-toptema-dc-4-2018.htm> [cit. 06.04.2018].
15. Gášpárová, E. (2018): Vyradenie dlhodobého hmotného majetku z používania a zostatková cena [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/odborny-clanok/6-vyradenie-dlhodobeho-hmotneho-majetku-z-pouzivania-a-zostatkova-cena.htm> [cit. 31.10.2018].
16. https://www.financnasprava.sk/_img/pfsedit/Dokumenty_PFS/Infoservis/Aktualne_informacie/2014_05_07_MUJ.pdf
17. <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-vzorov-tlaciv>
18. Oravcová, M. (2018): Účtovné a daňové odpisy [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/odborny-clanok/uctovne-a-danove-odpisy-dau-03-2018.htm> [cit. 01.03.2018].
19. Petrovická, I. (2016): Účtovné odpisy [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.danovecentrum.sk/odborny-clanok/1--uctovne-odpisy-zostatkova-cena-hmotneho-majetku-2016.htm> [cit. 26.05.2016].
20. Solík, J. a kol. (2016): Bezodplatné nadobudnutie dlhodobého hmotného majetku [elektronický zdroj]. Dostupné na internete: <https://www.uad.sk/33/bezodplatne>

nadobudnutie-dlhodobého-hmotného-majetku-

uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWALgX4F61gYtFkASrD5ftv19cUzvOYS_jQg/

[cit. 18.07.2016].

21. Účtovná závierka spoločnosti Autopožičovňa AGAMA, s. r. o., dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6984538/0>.
22. Účtovná závierka spoločnosti BILT, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7134337/545>.
23. Účtovná závierka spoločnosti CARDOT, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7364734/545>.
24. Účtovná závierka spoločnosti FOREVER, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/accountingentity/show/140021>.
25. Účtovná závierka spoločnosti FORMULACAR, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7125380/544>.
26. Účtovná závierka spoločnosti J&D Trade Holding, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6929344>.
27. Účtovná závierka spoločnosti JUKA Plus, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7167575/543>.
28. Účtovná závierka spoločnosti RENT CAR, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7126338>.
29. Účtovná závierka za rok 2017 spoločnosti ASCORP SK, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/6357471/552>.
30. Účtovná závierka spoločnosti IMPULS LEASING Slovakia, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7044327/552>.
31. Účtovná závierka za rok 2019 spoločnosti RAI – INTERNACIONAL, s. r. o. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7274732/552>.
32. Účtovná závierka za rok 2019 spoločnosti YIT Slovakia, a. s. dostupná na internete:
<https://www.registeruz.sk/cruz-public/domain/financialreport/show/7250992/552>.

Právne normy

33. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 23054/2002-92 zo 16. decembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov.
34. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/15464/2013-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre mikro účtovné jednotky v znení neskorších predpisov.
35. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 3. decembra 2014 č. MF/23378/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre malé účtovné jednotky v znení neskorších predpisov.
36. Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 3. decembra 2014 č. MF/23377/2014-74, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o individuálnej účtovnej závierke a rozsahu údajov určených z individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre veľké účtovné jednotky a subjekty verejného záujmu (uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 12/2014).
37. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
38. Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Prílohy

Príloha č. 1: Vybrané hodnoty majetku a výnosov analyzovaných účtovných jednotiek

Ekonomickeá jednotka	RENT CAR, s. r. o.		Autopožičovňa AGAMA, s. r. o.		CARDOT s. r. o.		J&D Trade Holding, s. r. o.	
Rok	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Majetok	165 042	151 726	305 864	290 957	126 320	116 268	118 138	144 054
DM	72 223	70 940	261 938	236 739	116 268	105 756	103 559	119 261
DHM	72 223	70 940	261 928	236 739	116 268	105 210	103 559	119 261
SHV a SHV	62 188	41 219	175 938	236 739	112 052	100 759	103 559	119 261
Výnosy	74 063	45 850	108 893	112 862	80 695	50 611	96 798	80 942
Tržby z predaja služieb	42 375	40 850	79 899	30 411	48 696	30 547	96 798	72 122
Ekonomickeá jednotka	JUKA Plus, s. r. o.		BILT, s. r. o.		FORMULACAR, s. r. o.		FOREVER, s. r. o.	
Rok	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Majetok	50 106	5 121	213 796	183 277	28 528	33 803	90 637	104 264
DM	41 711	3 989	196 623	146 983	8 648	13 223	58 947	75 943
DHM	41 711	2 130	196 623	121 733	8 648	13 223	58 974	75 943
SHV a SHV	31 709	2 130	196 623	121 733	8 648	13 223	51 652	75 943
Výnosy	14 782	3 073	145 057	101 992	11 403	11 120	47 691	42 850
Tržby z predaja služieb	11 842	2 893	37 961	19 803	10 670	11 120	29 616	24 439

Zdroj: Účtovné závierky účtovných jednotiek za rok 2018 a 2019

2a: mikro účtovná jednotka

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-vzorov-tlaciv>

[illegible]

Zdroj: <https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/katalog-danovych-a-colnych/katalog-vzorov-tlaciv>